

„Es ar savu sniegumu bieži neesmu apmierināts,” saka Somijā spēlējošais futbolists
Jānis Ikaunieks.

➔ 12. lpp.

Mārtiņš Ainis Roga – brīvprātīgais kovidā nodaļā Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas Talsu filiālē.

➔ 6. lpp.

Iecietība pret atšķirīgo: seksuālās minoritātes. Atklāta saruna ar
Ilzi Jankovsku.

➔ 8.-9. lpp.

2€

Laikraksta *Kurzemnieks* kalendāru 2022. gadam var iegādāties:

* no 19. novembra
Zvaigznes grāmatnīcā un
veikalā *Dārziņš*;

* no 22. novembra
redakcijā un J. Rozes grāmatnīcā.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Cena
1,20 eiro

Nr. 90
(11 723)

Trešdiena, 2021. gada 17. novembris

Rīt – īpašs vietējo mūziķu sveiciens

Latvijas Republikas 103. dzimšanas dienu Kuldīgas novads svinēs 18. novembrī 19.00 ar koncertu tiešsaistē: Skrundas TV un Kuldīgas kanālā vietnē YouTube un feisbuka kontos.

To organizē pašvaldības kultūras nodaļa. Programmu veidojusi mūzikas skolas direktore Andra Zvejniece: „Apvienojušies ļoti dažādi mākslinieki, bet visi – mūsu pašu cilvēki. Daži tepat sastopami, citi atbraukuši mājās, lai savējiem dāvātu svētkus. Ikviens klausītājs sadzirdēs kaut ko īpašu sev.”

Piedalīsies mūziķi no Alsungas, Skrundas un Kuldīgas: Agate Dembovska, Andra Zvejniece, Inese Krūmiņa, Evija Vēbere, Katō, Rūta Ķergalve, Dita Ņuņēvica, Artis Šimpermanis, Juris Lipsnis, Miks Akots, Pēteris Ozoliņš, Jurgis Galiņš, Toms Mikāls, Andis Groza, Justs Ūdris, Kārlis Neimanis, Zigurds Turss, jauniešu apvienība *Discreet* un citi.

Daina Tāfelberga
Andras Zvejnieces arhīva foto

Uzstāšanos Latvijas gadadienas koncertam izmēģina Kuldīgas jauniešu grupa *Discreet*: Kārlis Upenieks, Valts Vaivads, Una Raikstiņa, Ralfs Pīpītis un Estere Lakija Jansone.

Kā strādā veikali

Kopš 15. novembra daļa veikalu ir pieejami tikai vakcinētajiem vai kovidu pārslimojušajiem. Noteikt, ka lieli veikali (tai skaitā pārtikas un higiēnas preču), kuru platība pārsniedz 1500 m², darbojas tikai zaļajā režīmā. Savukārt nedrošā vidē jeb sarkanajā režīmā var tirgot noteiktas pirmās nepieciešamības preces, un šos veikalus var apmeklēt ikviens.

UZ LIELO RIMI TIKAI POTĒTIE

Kurzemnieks sazinājās ar sabiedrisko attiecību pārstāvjiem tajos lielveikalos, kuros tiek tirgota pārtika. Juris Šleiers no *Rimi*, Liene Dupate no veikala *Maxima* un Vīneta Grigāne-Drande no *Elvi* skaidroja, ka Kuldīgas *Rimi* strādā tikai zaļajā režīmā un pie ieejas tiek pārbaudīts sertifikāts, savukārt *Mini Rimi*, *Maxima* un *Elvi* – sarkanajā režīmā. *Elvi* vadība no Ekonomikas ministrijas gaidot skaidrojumu, vai ziedu veikals tā telpās ir vai nav pirmās nepieciešamības preču veikals, un ir gatava pāriet uz zaļo režīmu.

Kurzemnieks novēroja, ka *Rimi* apmeklētājiem atvērta tikai ieeja no Sūru ielas puses, pie tās dežurē divi apsardzes darbinieki un sertifikātu pārbaude norit raiti. Pircēja Marika sacīja: „Man tas neērtības nerada, jo man sertifikāts ir. Ja kādam nav, var iet uz tiem veikaliem, kur laiž iekšā visus.” Kāda vecāka kundze šķendējās, ka starp dokumentiem nu jāmeklē sertifikāts, lai gan viņai vajagot tikai aptieku.

STRĀDĀ ZAĻAJĀ REŽĪMĀ

Tā sacīja aptaujātie mazo veikaliņu īpašnieki Kuldīgā. „Tiem, kuriem nav sertifikāta, precī var pieteikt pa telefonu un norunāt laiku, kad nākt pakāļ. Pārdevēja to iznes pa durvīm,” saka iepakojuša veikala īpašniece Jana Lapašinska. Veikala *Lote* īpašniece Dzidra Priedola: „Mājsēdes laikā darbs apstājās šuvējām, jo nebija, kur iegādāties audumu, diegus un citas lietas. Pēc mājsēdes esam atvērti, bet cilvēku nav daudz, varbūt tāpēc, ka visu vasaru pirmdienās nestrādājām. Darba laiku mainījām tagad, un pircēji nezina, ka esam vaļā.” Savukārt trīs veikalu saimniece Vēsma Vīcupa stāsta: „Pārdevēji sertifikātus pārbauda noskenējot. Pircēji ir labvēlīgi. Pirmajā reizē veikali bija ciet četrus mēnešus, tad cilvēkiem vajadzības pēc dažādām precēm bija sakrājušās. Tagad mājsēde bija tikai mēnesi.”

Inta Jansone, Alberts Dinters
Alberta Dintera foto

Apsardzes darbinieki, kuri pie veikala *Rimi* ieejas pārbauda, vai apmeklētājiem ir derīgs Covid-19 pārslimošanas vai vakcinācijas sertifikāts, stāsta, ka vairums pircēju ir saprotoši un negācijas izsaktot vien retais.

Ģimenes ārstei
Zandai Zauerei darbu pārtraucot, snēpelnieki lielā neziņā.

➔ 5. lpp.

Novadnieki ar Latviju sirdī: ģenerālis **Mārtiņš Hartmanis** un rakstnieks **Eduards Freimanis.**

➔ 10. lpp.

Kurzemnieka nākamais numurs iznāks **otrdien, 23. novembrī.**

Otrdien, 23. novembrī:

- Personība: Inga Bērziņa.
- Ēdoles jaunumi.
- Kādam būt Eiropas nākotnei.
- Kuldīga gides Ingas Trumsiņas acīm.

9 771407 975062 46

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Vienoties un uzvarēt

Laura Bitiniece

Rudens izskaņā latviešiem ir divi svētki, kas gada tumšākajam mēnesim piešķir svinīgumu un cēlumu: Lāčplēša diena, kad godinām Brīvības cīņu varoņus, un Latvijas neatkarības pasludināšanas diena. Valstij būtiskas norises notikušas tieši novembrī, kas šogad un arī pagājušogad Latvijas iedzīvotājiem iezīmējies kā spriedzes pilns laiks.

Varbūt karavīru un valstiskās neatkarības noskaņas dēļ prātā man nāk pasaules ģimeņu kustības 3x3 Latvijas priekšsēdes, folkloristes Ineses Krūmiņas šovasar izteiktais jautājums: „Vai mēs vēl būsim brāļi, kad karš būs galā?”

Šajā Lāčplēša dienā daudz bija jādomā par domu un viedokļu karu, kas plosa Latviju. Šķiet, ka šobrīd vairāk nekā iepriekš sabiedrību raksturo pretimstāvēšana un emocionāla attieksme (tai skaitā no manis) pret citādi domājošajiem.

„Vai mēs vēl būsim brāļi, kad karš būs galā?”

Taču Lāčplēša dienas vakarā par spīti māsēdei un ilgstošiem ierobežojumiem cilvēki logos iedezda svečītes, muzicēja paši vai klausījās koncertus, vienojās svētku pastaigā. Varējām iedzīlīnāties Brīvības cīņām veltītos vēstures raidījumos

vai ieklausīties latviešu karavīru dziesmās un uz mirkli it kā nojaust to spēku, kāds bijis mūsu priekštečos, viņu apņēmību, viņu bezbailību un viņu ticību. Nelūgti viesi dažādos veidos jau izsenis ir ieradušies mūsu zemē. Spēja mobilizēties un rīkoties vienoti tādos apstākļos, kādi tie ir un kādos latvieši nokļuvuši, ļāvuši izcīnīt brīvību, ko mēs baudām tagad.

Dīvaini ir teikt *atceres pasākumi*, jo notikumi ir tik seni, ka mēs tos tieši atcerēties nevaram, taču vienlaikus, manuprāt, varam kādā dziļākā līmenī šīs rakstura īpašības nojaust līdzcīvēkos, latviešu vīriešos un sievietēs. Tas viss tur ir bijis un ir. Lāčplēša dienā un Latvijas gadadienā gribas ticēt, ka varam vienoties un uzveikt to, kas mums jāuzveic šogad.

Taču Ineses jautājums – vai mēs vēl būsim brāļi, kad karš būs galā – ir par ko citu. Par spēku, ko raidām viens pret otru un ne pret ienaidnieku. Nenoliedzami, ka cīņas spars un gars ir lielāks tad, ja ir pleca sajūta, ja jūtām, ka visi ejam vienā virzienā. Tad rodas panākumi un leņpums par savējiem.

FOTOKOMENTĀRS

Kurš vēl var uztaisīt tiltiņu?

Lailas Liepiņas teksts un foto

Par Kurzemnieku

Tagad, kad notiek preses abonēšana nākamajam gadam, uzrunājam bijušos kolēģus, jautājot, kādu viņi atceras darbu redakcijā un kādu saskata drukāto mediju nākotni.

Kolēģi kā personības, avīze kā apsveikums

Velta Salmgrieze, pensionāre, dzīvo Rīgā:

– *Kurzemniekā* nostrādāju ap 20 gadiem un beidzu 1994. gadā. Atmiņas palikušas vislabākās. Bija ļoti interesanti strādāt kopā ar tik interesantām personībām. Jo ilgāk strādāju, jo vairāk sapratu, ka daudz ko nezinu. Tikko aizgāju uz *Kurzemnieku*, likās, ka esmu ļoti gudra, taču dzīve pierādīja, ka tā gluži nav. Nonācu pie atziņas, ka viss, ko daru, trīs reizes jāpārbauda un jāpārprasa, lai rakstu varētu uztaisīt precīzu.

Ir palicis atmiņā raksts par kādu Alsungas zemnieku saimniecību, kuras saimnieks bija ļoti negodīgs – izkrāpis vienai tantei naudu, par ko vēlāk uzcēlis sev māju. Gribēja tanti ielikt pansionātā, tomēr naudu atdeva un to neizdarīja. Viņš teica, ka

iesūdzēs mani tiesā par to, ka esmu atklājusī viņa naudas noslēpumu. Teicu: „Lūdzu, varat sūdzēt!” Tad viņš pretī jautāja, kas esmu pēc horoskopa. Kad pateicu, ka Lauva, viņš atbildēja: „Nē, tad gan nesūdzēšu.”

Atceros visvisādus izteicienus. Braucu intervēt lopkopi no Raņķiem – viena sieviete kārtīgi strādāja vēl pensijas vecumā, un viens teica: „Lai kam grib nopelnīt sev zārku ar zelta kājām!” Reiz lielā sajūsmā uzrakstīju par kādu puisī un nosaucu viņu par lietaskoku, un viņš šo iesauku dabūjis nēsāt ilgi.

Kurzemnieku lasu vēl šodien un esmu izlasījusi katru numuru. Pirmais, kam pievērsu uzmanību, ir pirmā lapuse, vēl man ļoti piesaista otrajā lapusē žurnālistu redzējumi. *Kurzemnieks* man patīk viscaur. Nav palicis

neviens raksts, ko es neizlasītu. Man patīk, ka saturs ir ļoti vispusīgs. Vietējais laikraksts ir vajadzīgs vienmēr, bet pašreiz varētu būt grūtāks laiks. Domāju, ka digitalizācija drukāto avīzi neizspiedīs. Avīzi var salīdzināt ar apsveikumu: man neko nedod tas, ja kāds apsveic piezvanot, bet, kad pienāk apsveikums, ko varu paturēt rokās un izlasīt, – tas ir kaut kas!

TRĪS PAR VIENU

Brīvprātīgais darbs, palīdzot mediķiem? Gatavība palīdzēt robežsargiem krīzē? Skaļi komentāri sociālajos tīklos? Kopābūšana valsts svētkos? Ko tagad var saukt par patriotisku rīcību?

NEDOMĀT TIKAI PAR PAŠLABUMU

1. Jānis Tomaševskis, Latvijas Kara muzeja kolekciju un vēstures pētniecības nodaļas vēsturnieks:

– Mūsdienās par patriotismu nevar uzskatīt tikai dienēšanu armijā vai Zemessardzē, respektīvi, gatavību fiziski aizstāvēt zemi no apdraudējuma. Katram Latvijas iedzīvotājam ir iespēja būt patriotam, vispirms, cik iespējams, labi darot to, ko cilvēks ikdienā dara. Nav svarīgi, vai tas ir skolēns, skolotājs, mūziķis, būvnieks vai kāds cits. Par patriotismu var uzskatīt arī to, ka cilvēks kaut ko dara,

nevis domājot tikai par savu labumu, bet paturot prātā kopējo. Piemēram, ja kādam patīk skaļi klausīties mūziku, viņš padomās par kaimiņu, kurš, iespējams, vakarā savlaicīgi devies pie miera. Tas būtu vienkāršākais skaidrojums.

Manuprāt, Latvijas sabiedrība joprojām mācās dzīvot demokrātijā un saprast to, ka var mīlēt savu valsti pat tad, ja nepiekrītam dažiem lēmumiem, kurus pieņem valdība. Jāmāk atrast pozitīvo pamatu zem kājām, darot savus darbus, domājot domas, kas

palīdz tikt galā ar ikdienas grūtībām, sevišķi Covid-19 pandēmijas laikā. Jāmēģina atrast pozitīvu skatu uz mūsu valsti, tās izaugsmi un ilgtspēju. Patriotisma nedēļā saikni ar valsti ļoti labi var iegūt, pētot savu senču vēsturi, iepazīstoties ar to, kas viņi bijuši un ko darījuši. Ļoti iespējams, ka no viņu paveiktā kāds gūs spēku, uzzinot par vecvecākiem, kuri varbūt kādreiz par Latviju cīnījušies vai bijuši labi savas profesijas pārstāvji. Tas ir labs pamats, lai identificētos ar valsti un paskatītos pāri ikdienas rūpēm un raizēm.

„NEVAJADZĒTU PAR SAVU VALSTI IERĒKT”

2. Guntis Zemītis, vēstures zinātnu doktors:

– Kaut ko izcīnīt ir vieglāk nekā nosargāt. Cilvēki parasti cīnās, entuziasma vadīti. Kad bija barikādes, mēs skaidri zinājām, kas ir ienaidnieks. Kad brīvība izcīnīta, to nosargāt ir grūti – ir citādi, jo nu ir ikdiena, darbs, kas jādara un kas varbūt nav viegls un patīkams. Var iet uz slimnīcu palīgā mediķiem Covid-19 pacientu aprūpē,

iet palīgā robežsargiem sargāt robežu. Var iestāties Zemessardzē, piedāvāt tur savu palīdzību.

Bet domāju, ka patriotisms ir viss, ko darām Latvijas labā. Sākot ar to, ka bērniem labi jāmacās, cilvēkiem godīgi jāstrādā. Nedrīkst pamest savu valsti, bet, ja tā ir iznācis, jādomā, kā es varu Latvijai attālināti palīdzēt. Tikai tā var kaut ko sasniegt un nosargāt.

Kā kādreiz rakstīja Māra Zālīte, nevajadzētu par savu valsti *ierēkt* – smieties, saskatīt tikai negatīvo. Vajag saskatīt arī labo. Katram jābūt atbildīgam savā vietā. Svētkos visi esam kopā, bet ikdienā un grūtos brīžos ir, kā ir: kad ekonomiski ir grūti un labklājība nav tāda, kādu gribētos, kad nevajadzētu atbalstīt korupciju. Tieši tādos brīžos palīdzība cits citam vajadzīga visvairāk.

VAIRĀK PERSONISKU IEMESLU

3. Maija Kūle, filozofe, Latvijas Universitātes profesore:

– Es domāju, ka jaunsargu kustība skolās ir ļoti vajadzīga tāpat kā valsts aizsardzības mācība. Skolās vajag kārtību, vajag kā kādreiz pirmdienas rītos stāvēt ierindā, pacelt un nolaist karogu, dziedāt himnu. Amerikāņiem himnu liek dziedāt vienā laidā. Ir jābūt labām filmām par mūsu vēsturi. Patriotisms cilvēkos vairojas tad, ja

viņiem ļauj saprast: ja notiks kāds uzbrukums, viņi pazaudēs to, pie kā ir pieraduši. Viņiem var atņemt mājas, dārzus, automašīnas, var pazust internets. Var aizskart to, kas katram dod komfortu. Var patriotismu mācīt caur vēsturi, bet tajā pieminētie cilvēki ir tāli, sveši. Vajadzīga personīga pieeja. Jāiestājas par kārtību, par to līmeni, kādu esam sasnieguši. Varbūt tas liekas pārāk vienkārši, bet šādas runas

es nedzirdu. Lai kā arī Eiropai neietu, Latvija tai ir nozīmīga. Nevar Latvija viena pati noturēt savu neatkarību šajā ģeopolitiski sarežģītajā laikā. Jā, savulaik izskanēja runas par to, ka Baltijas valstis varēja apvienoties, bet mums nekad nav bijusi izteikta vienotība. Patriotisms ir arī sapratne, ka šobrīd mēs esam vislabākajā pozīcijā no visām iespējamajām.

Alberts Dinters

RUNĀ SPECIĀLISTS

Eiropai jāpārskata migrācijas un patvēruma politika

Marija Golubeva, iekšlietu ministre

Valsts robežsardze kopā ar Valsts policiju un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nodrošina Latvijas austrumu robežas drošību, esam gatavi iesaistīt papildspēkus un robežas kontroli pastiprināt. Tomēr tā ir cīņa ar sekām, nevis ar problēmas sakni – Baltkrievijas prezidenta Lukašenko režīma organizētu hibrīdoperāciju, kurā migranti tiek sūtīti uz Latvijas, Lietuvas un Polijas robežu. Pēc informācijas mūsu rīcībā tā ir organizēta operācija tūrisma aizsegā, un nereti šie cilvēki tiek speciāli nogādāti pie robežas un vardarbīgi stumti Eiropas Savienībā (ES).

Latvija redz nelielu daļu no plūsmas: mūsu robežu diennaktī mēģina šķērsot vidēji 20 cilvēku, bet Polijā tie ir ap 600, Lietuvā – ap 200 cilvēku ik dienu. Pie Polijas robežas atrodas ap 400 cilvēku, kuri mēģina iekļūt Eiropā. Tas parāda, ka situācija var mainīties jebkurā brīdī.

Ar šo operāciju Lukašenko šantāžē un terorizē ES, lai tā viņu atzītu par prezidentu, neskatoties uz zaudētajām vēlēšanām. Tomēr šī rīcība ne tikai nemazinās Eiropas spiedienu uz

viņa režīmu, bet – tieši otrādi – radīs pamatu plašākām sankcijām. Jau tiek saskaņotas sankcijas pret Baltkrievijas līdšabiedrību Belavia, kas nevarēs turpināt lidojumus, izmantojot ES izīrētas lidmašīnas.

Cilvēkiem, kuri Baltkrievijā ieradušies, jādod iespēja bez draudiem dzīvībai atgriezties mītnes zemēs. Vairākas valstis ir aicinājušas Baltkrieviju organizēt repatriācijas reisus, tomēr šī aktivitāte nav pietiekama. Baltkrievijā atrodas vismaz 6000 cilvēku, un lidojumi no vairākām valstīm joprojām turpinās. Zinām, ka lielākā daļa vēlas nokļūt Vācijā vai Ziemeļvalstīs. Vācija fiksējusi vairāk nekā 5000 cilvēku, kuri kopš augusta tur iekļuvuši no Polijas. Novembrī tiks pabeigts dzeloņstieņu pagaidu žogs uz mūsu robežas ar Baltkrieviju, un Saeima pieņēma likumu, kas paātrinās arī pastāvīgā žoga izbūvi. Latvija ir gatava aizstāvēt ES ārējo robežu, ja masveida migrācija tiktu vēsta mūsu virzienā. Tas ir gan nacionālās drošības, gan ES valsts pienākums. Tomēr tas nebūs iespējams bez starptautiska atbalsta. Jāizdara spiediens uz Lukašenko, lai mazinātu saasinājumu pie robežām un izbeigtu cilvēku ciešanas, viņiem aukstumā un nedrošībā atrodotos Baltkrievijas pusē pie ES ārējās robežas. Ir absolūti nepieņemami, ka Lukašenko režīms hibrīdoperācijā izmanto dzīvus cilvēkus.

ES jāpārdomā pieeja migrācijai un patvēruma meklēšanai laikā, kad tā padarīta par ieroci demokrātiskās sabiedrības grausšanai. ES patvēruma meklētājus jau uzņēmusi, tomēr robežas nevar būt atvērtas naidīgu valstu organizētai masu migrācijai, kad nav iespējams noskaidrot, kuriem patvērumu patiesi pienāktos.

LASĪTĀJS NEMIERĀ

Nekārtība stāvlaukumos

Gaismas ielas stāvlaukums.

Skuju ielas stāvlaukums.

Kāds Kuldīgas iedzīvotājs sūdzas par nesakopto stāvlaukumu pretī mājai Gaismas ielā 2, bet izrādījās, ka tas pieder namam Gaismas ielā 3.

Stāvvietu apskatot, redzams: nokritušās lapas tiešām nav savāktas, zemē mētājas vienreiz lietojamā sejas maska un, salīdzinot ar apkārtnējiem stāvlaukiem, tas ir netīrs. Cenšoties uz-

zināt atbildīgo, sazvaniņam nama apsaimniekotāju Noru Bērtulsoni, bet izrādās, ka laukums, lai gan atrodas pie Gaismas ielas 2, nemaz neesot šīs ēkas pārziņā. Tas saistīts ar Gaismas ielu 3, un par to atbildīgi *Kuldīgas komunālie pakalpojumi*. Tur atbildīgie sola situāciju labot un laukumu sakopt. N.Bērtulsone aicina iemītniekus vispirms jautāt sava

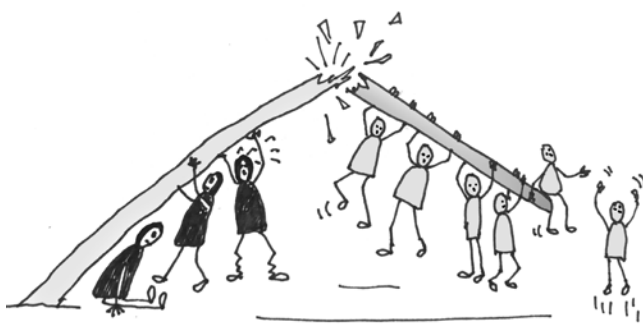
nama apsaimniekotājam.

Turpat netālu atrodas Skuju ielas stāvlaukums, kas izskatās pat nedaudz sliktāk. Noskaidrojot atbildīgo un ziņojot pašvaldībai, saņēmām atbildi: „Būvvaldes speciālisti uzdevuši *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* darbiniekiem stāvlaukumu sakopt.”

Lauras Vilertes teksts un foto

NUMURA CITĀTS

Ineses Slūkas zīmējums

Mājsēdes laikā ir panākts tas, ka Covid-19 saslimstības līkne nekāpj – tā ir lauza un samazinās, mājsēde bijusi efektīva, pēc tikšanās ar Ministru prezidentu Krišjāni Kariņu sacīja Valsts prezidents Egils Levits.

LASĪTĀJS VAICĀ

Revakcināciju iesaka

„Oktobrī potējos ar vakcīnu *Janssen*. Vai un pēc cik ilga laika vajadzīga otra pote?” jautā lasītāja Vizma.

Slimību profilakses un kontroles centrā *Kurzemnieks* noskaidroja, ka pēc valsts vakcinācijas noteikumiem cilvēkiem ar hroniskām saslimšanām, kuriem ir 50, 60 gadu un vairāk, revakcinācija ir ieteikta, bet ne agrāk kā astotajā nedēļā pēc pirmās devas. Tas pats minētajās vecuma grupās attiecināms uz vakcīnu *Astra Zeneca* saņēmušajiem, bet ne agrāk kā sešus mēnešus pēc otrās devas.

Inta Jansone

LABOJUMS

Dace Zvirbule agrāk strādājusi laikrakstā *Zemgales Ziņas* (nevis *Zemgale*, kā minēts 12. novembra numura 2. lpp.). *Kurzemnieks* lūdzu bijušo kolēģi atvainot par pārpratumu.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Kā pavadīsiet Latvijas gadadienu 18. novembrī?

Mārtiņš Burke-Burkevics, mācītājs, zemessargs:

– Mierīgi. Ir visādas idejas, kā to svētku sajūtu varētu veicināt. Man būs jāpiedalās vairākos sabiedriskos pasākumos un raidījumos, kas notiks attālināti. Man 18. novembris ir svarīgi, fundamentāli svētki. To, kādas emocijas šajā dienā pārņem, vienā teikumā nemaz nevaru izteikt. Domas svārstās no ļoti piezemētām un negatīvām līdz pat pacilāti augstām, uz šiem svētkiem skatoties no senāka laika līdz pat mūsdienām.

Zane Votēna, fizioterapeite:

– Šogad lielu plānu nav, bet visai mūsu lielajai ģimenei tiešsaistes platformā *Zoom* svētkos būs tikšanās ar vecvecākiem, mammu un viņas brāļu ģimenēm. Šo tradīciju esam aizsākuši pandēmijas laikā, kad tikties nevaram.

Pirms tam nemaz tā kopā nesananācām – parasti svinējām katrs savā mazajā ģimenes lokā. Zūmā tiekamies otro gadu. Sarūpēsim arī svētku maltīti. 18. novembrī noteikti pārņem pacilājums un svinīga sajūta. Taču tā ir mainījies kopš tā laika, kad pandēmijas vēl nebija, notika pasākumi un visi svinēja kārtīgi.

Kristaps Beitiks, mežsaimnieks:

– Klusi un mierīgi. Iespējams, kādu svecīti aizdedzināsim. Nav tā, ka 18. novembrī mēs ļoti svinētu, darām to ģimenē. Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, pirms pandēmijas svinējām kuplākā ģimenes lokā laukos. Teikšu godīgi: nekādas īpašas emocijas tajā dienā mani nepārņem. Par patriotismu aizdomājos, bet ne tik ļoti 18. novembrī – arī citās dienās.

Agrita Stepanska, pedagoģe:

– Svinēšu mājās, mielasts būs – uz svētkiem vienmēr sarūpēju ko garšīgu. Pandēmijas laiks svētku izjūtu nav mainījis, bet valsts varas attieksme gan. Kādreiz biju ļoti patriotiski noskaņota, šobrīd esmu valsti atdalījusi no zemes. Tik destruktīva valsts vadība kā šobrīd vēl nav bijusi.

Aira Bērzkalne, skolotāja:

– Svinēsim kopā ar ģimeni, bērniem, pieņemot visus šī brīža drošības noteikumus. Kā jau parasti pie latviešiem – ar sarūpētu svētku mielastu. Bērni parasti domā par telpu noformējumu un noskatās idejas visādās interneta vietnēs, kā ko varētu izrotāt. Rotājumos dominē balta un sarkana krāsa un viss, kas vēl dabā pieejams, ja kāda mārtiņproze vēl izdzīvojuši. Paši sazīmējam un uztaisām karodziņus. Vienkārši, bet sirsnīgi un mīļi. Man īpašas emocijas domas par patriotismu pārņem tad, kad skatos vai lasu kādus vēsturiskus rakstus par to, kā bijis pirms tiem daudzajiem gadu desmitiem, kāda tā vēstures patiesība bija. Tieši tagad ar bērniem runājām, ka viņiem skolā bija iespēja noskatīties filmu, kurā skolas vecuma bērni no saviem skolas soliem gājuši cīnīties pret bermontiešiem. Tiešām ir apbrīna par šo cilvēku ārkārtīgo drosmi cīnīties pret ienaidnieku. Ir liels lepnums par mūsu senčiem. Nezinu gan, vai mūsu paaudze vairs būtu tik drosmīga.

Zinaīda, pensionāre:

– Svinēšu. Neesmu vēl padomājusi, kā, bet ar draugiem. Neliels mielasts būs. Citus gadus arī nekā vairāk svinējusi neesmu. Tāda pelēcīga ikdiena – nekas vairs īsti nesaista. Pandēmijas laikā cilvēki kļuvuši apātiski – var just, ka nav prieka dzirksts dvēselē. Tas ir galvenais: prieks, laime un labsajūta. Kaut kas sabiedrībā vairs nav, kā bija. Svētku izjūtas nav. Karogi plīvo, bet veikals slēgts – kāpēc tā? Ja valsts karogs pacelts mastā, tad arī jāstrādā un cilvēki jālaiž iekšā. Šodien nekur nedzirdēsi novēlējumu: „Pricīgus svētkus!”

Amanda Gustovska, Lauras Vilertes foto

Situācija ar kovidu uzlabojas

Šomēnes saslimstība ar Covid-19 Kuldīgas novadā turpina samazināties, vēsta portāls *Data.gov.lv*.

Nedēļas laikā no 8. līdz 14. novembrim saslimuši 115 iedzīvotāji. 8. novembrī (kopš 1. jūlija) to bija 1818, nu skaits pakāpies uz 1933. Savukārt 14 dienu kumulatīvais rādītājs nokritis uz 304 gadījumiem.

Alberts Dinters

Astoņi slimnieki

Kuldīgas slimnīcā 15. novembrī ārstējās astoņi kovidā slimnieki.

Viens atrodas reanimācijas nodaļā, pārējiem septiņiem ir smaga slimības gaita. Divi vairs neatrodas tā sauktajās kovidā gulētās un ārstēšanas turpina terapijas nodaļā. Novembrī līdz šim miruši pieci cilvēki.

Inta Jansone

Jāpārbauda, vai autobuss būs

18.–21. novembrī valsts svētku un brīvdienu dēļ mainīts autobusu grafiks, informē Auto-transporta direkcija.

Izmaiņas skar vairāk nekā 500 maršrutus, tostarp Kuldīgas novadā, kur pasažierus pārvadā SIA *Latvijas sabiedriskais autobuss* un *a/s Liepājas autobusu parks*. Pirms brauciena vēlams kustības sarakstu pārbaudīt direkcijas mājaslapā www.atd.lv vai portālā 1188. Tāpat jāatceras par epidemioloģisko drošību un ierobežojumiem, autoostās un pieturās nedrīkst drūzmēties, sabiedrisko transportu vajag izmantot tikai tad, ja tiešām jābrauc.

Daina Tāfelberga

Uzvedas kā cūkas

Tieši tādiem vārdiem var raksturot dažu indivīdu uzvedību, jo atklājies, ka Pelču apkaimē vairāki cilvēki ilgākā laikā dabā izmetuši dažādus atkritumus.

Vietas, kur atkritumi izmesti, staigājot ar suni, pamanījis Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns. Palūkojot kartē, redzams, ka visi trīs punkti atrodas ap Pelciem. Vai šajās cūcībās vainojami turienes iedzīvotāji, vēl jānoskaidro. Vienā vietā atkritumu maisi izmētāti nomaļa ceļa malā, un tajos atrodas būvniecības pārpalikumi. K.Šabāns stāsta, ka ir noskaidrots meža masīva īpašnieks un tie ir *Latvijas Valsts meži* (LVM). Uzņēmuma darbinieki maisus jau savākuši vienkopus un gatavojas vest uz izgāztuvi. Otrajā vietā redzams, ka ceļmalas eglēs izmests dīvāns, bērnu autokrēslīnš, parasts krēsls, autodetaļu pārpalikumi un pat Latvijas PSR karogs. Šī zeme pieder SIA *Sodra mežs*, bet to apsaimnieko SIA *Sodra Latvija*. Uzņēmuma pārstāvis

Jānis Veldre laikrakstam saka, ka viņiem informācija no policijas ir un atkritumi tuvākajās dienās tiks savākti.

Trešajā vietā skats ir visbēdīgākais – cūkotāji atkritumus brutāli sametuši ceļmalas grāvī. Dienā, kad vietu apskata policija, novada domes pārstāvis un *Kurzemieks*, ūdens līmenis grāvī ir tāds, ka viss atrodas zem tā. Vīrs ūdens redzami divu autokrēslu pagalvi, grāvī peld papīri, plastmasas pudeles. Grāvja malā atrodas tapsešu pārpalikumi ar gana zīmīgu rakstu. Lielākā daļa maisu ir zem ūdens, un tos nevar savākt. Apskates laikā atrasti lietiskie pierādījumi, kas dod cerības, ka atkritumu īpašnieku vai to izmetējus izdosies atrast. Kam pieder zeme, vēl tiek noskaidrots.

Jāatgādina: ja policijai neizdodas atrast atkritumu izmetējus, piecūkotā vieta jāsakopj zemes īpašniekam, citādi draud administratīvā atbildība. Atkritumu apsaimniekošanas likuma 43. pantā teikts: par to, ka atkritumu radītājs vai valdītājs ne-

Kuldīgas novada pašvaldības policija aicina par nelikumīgu atkritumu izgāšanu ziņot, pa tālr. 28881288 zvanot vai sūtot ziņu lietotnē *WhatsApp*. Var izmantot arī vietni vai lietotni *Vides SOS*. Anonimitāte tiek garantēta.

Šī zeme, kur izmesti atkritumi, pieder SIA *Sodra mežs*, bet to apsaimnieko SIA *Sodra Latvija*, kas sola atkritumus tuvākajās dienās savākt.

piedalās pašvaldības organizētajā atkritumu apsaimniekošanā, izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu: fiziskai personai no 50 līdz 500 eiro, juridiskai – no 250 līdz 1500. Savukārt par atkritumu apsaimniekošanas noteikumu

pārkāpumu izsaka brīdinājumu vai nosaka naudas sodu: fiziskai personai no 70 līdz 1000 eiro, juridiskai – no 250 līdz 2800 eiro.

Alberta Dintera teksts un foto

Partijas ceļš nu gludens kā galds

Oktobra nogalē Rendas centrā pabeigta Partijas ceļa asfaltēšana.

Tas notika investīciju projekta *Kuldīgas novada pagastu autoceļu atjaunošana un pārbūve* trešajā kārtā. Būvdarbus paveica SIA *Roadeks*. Kā stāsta projekta vadītāja Lija Šēle, tā tiek turpināta mērķtiecīga lauku ceļu atjaunošana par pašvaldības līdzfinansējumu. Asfalta atjaunots arī divās vietās Gudenieku pagastā – Centra un Zinību ceļā. Savukārt 12 ceļiem Ēdolē, Īvandē, Kabilē, Laidos, Padurē, Pelčos, Rumbā, Snēpelē, Turlavā un Vārmē SIA *GTF* atjauno grants virsmu. Bet zemes ceļu atjaunošana ar divkāšu virsmas apstrādi paredzēta septiņās vietās Gudenieku, Laidu, Kurmāles un Turlavas pagastā. Šogad

pilsabiedrība *AD ARB* ceļus sagatavos, bet virsmas apstrāde būs nākamgad. Visur uzlabojumi notiek prioritārā secībā pēc stāvokļa un vajadzību izvērtēšanas.

Rendenieki ir priecīgi par vēl vienu labu ceļu centrā, kur ir gan ģimenes, gan daudzdzīvokļu mājas. Pagasta vēstures zinātnis un *Abavas pagrabiņa* saimnieks Andris Egliens stāsta, ka padomju gados šajā ceļā mājas būvējusi kolhoza vadība jeb priekšnieki, kā tolaik sauca visus, kuri bija kādā vadošā amatā. Tādējādi tautas valodā tas ieguvis Partijas ceļa nosaukumu, vēlāk tā ierakstīts dokumentos un saglabājies līdz mūsdienām, lai gan daudzās tā sauktajās priekšnieku mājās tagad ir jauni iemītnieki.

Noasfaltēts Partijas ceļš, kas ved gar Centra dīķi, daudzdzīvokļu mājām un privāto apbūvi, ko padomju gados iesāka kolhoza priekšnieki.

Daina Tāfelberga Kristīnes Kuzminas arhīva foto

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Ar bērnu izliek kāpņu telpā, strīdas par nelaiķa mantu

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

8. novembris. Desmitos no rīta ziņo, ka kādā namā Piltenes ielā regulāri tiek trokšņots. Izskaidrots, ka jāzvana tieši tad, kad tas notiek. Ēdolē, Īvandē viss mierīgi. Pēcpusdienā Pārventā atkal apskatām ilgi pamestu auto, atkārtoti ziņojam Tukuma pašvaldības policijai, jo īpašniece dzīvo Kandavā. Zvans no sievietes: vīrs traucējot gulēt. Pārbaudīts, bet vīrs tur neatrodas. Ieteikts zvanīt tad, kad vīrs ir mājās. Vēlāk mums zvana, ka ceļa Ēdole-Liedagas malā vārtās iereibis vīrietis. Kad ierodamies, viņš jau prom. Naktī mājāsdes pārbaudes, uz ielas satiekam vienu cilvēku, pārkāpumu nav.

9. novembris. Pirmais izsau-

kums ir uz Snēpeli, jo kāds vīrietis, kurš esot inficējies ar kovidu, staigājot apkārt. Viņam vēl nav oficiālā testa rezultātu, izskaidrojam: ja arī tas būs negatīvs, tad līdz tā saņemšanai jāatrodas mājās. Virkas ielā tiekot lauztas jaunās šūpoles. Apskates brīdī tas nenotiek, bet ar tuvumā esošajiem jauniešiem notiek profilaktiskas pārrunas. Vakarā atkal mājāsdes kontrole. Pārbaudīti 24 cilvēki, trīs saņem protokolus.

10. novembris. Naktī braucam uz ģimenes konfliktu Priedainē, kur sieviete ar mazu bērnu izlikta kāpņu telpā. Izsaucam arī Valsts policiju (VP), un konflikts atrisināts. Mums zvana, ka Pļavas ielā kāds ir reibumā, blakus raudošs bērns. Aizbraucam: bērns neraud – tas spēlējas, tomēr cilvēks ir iereibis. Atsākas kārtības nodrošināšana pie vakcinācijas

centra. Pienāk ziņa, ka 1905. gada parkā ap 18.00 regulāri sapulcējas bariņš jauniešu, kuri garāmgājējus apmētā ar akmeņiem. Pieņemam zināšanai. Zvana sieviete, ka viņas dēls, pie kura atrodas mazdēls, ir reibumā. Aizbraucam, bet vīrietis ir skaidrā. Naktī atkal mājāsdes: pārbaudīti 20 cilvēki, pārkāpumu nav.

11. novembris. No rīta zvans: pie Kuldīgas slimnīcas vairāki auto stāv zaļajā zonā. Trim uz priekšējā stikla atstājam brīdinājumu. Par auto sūdzība saņemta arī no Baznīcas ielas. Zaļajā ielā ar traktoru izbraukāta ceļmalā, vainīgie apsola sakārtot. Atkal dežūra pie vakcinācijas centra. Izpildzam VP un nogādājam mājās dzērāju, kurš nevar paiet. Vakarā izdzinājam jauniešus, kuri pulcējas kafējnīcas *Stenders* nojumē un uzvedas skaļi. Deviņos

vakarā iegriezamiem pie kādas ģimenes Alsungā. Mājāsdes pārbaudīti 11 cilvēki.

12. novembris. Gravās ielā nesavākti atkritumi: sazināties ar apsaimniekotāju. Tirdzniecības vietu pārbaudē pārkāpumu nav. Atkal uzraugām kārtību pie vakcinācijas centra. Ķelšu ielā vajadzīga palīdzība, lai savāktu bijušā vīra mantas, ko viņa tagadējā draudzene neatdodot. Kad ierodamies, atklājas, ka divas sievietes strīdas par nelaiķa mantu. Izskaidrojam, ka šādi strīdi risināmi tiesā. Braucam uz Pelciem, kur jaunieši pieturā ampelējas. Ieraugot ekipāžu, viņi mūk kur kurais. Atkal ziņo, ka 1905. gada parkā jaunieši garāmgājējus apmētā ar akmeņiem. Pāris jauniešu tur ir, notiek pārrunas. Tad signāls: viesu nama īrnieku bērni uzvedas skaļi, spīdina lāzerus un lukturus.

Tomēr tur viss ir kluss. Mājāsdes laikā pārbaudām sešus cilvēkus, pārkāpumu nav.

13. novembris. Uzraugām kārtību pie vakcinācijas centra. Pienāk ziņa, ka vīrietis Liepājas ielā ubago. Tiek sākts process. Mājāsdes pārbaudīti 20 cilvēki, vienam sods.

14. novembris. Apskatām īpašumu, kura saimnieks sūdzas, ka viņa sētā svešie regulāri tur auto. Īpašnieks nav nokārtojis iespēju izlikt zīmi, ka tur ir privātpašums, tāpēc iesakām sākt ar to. Vakarā zvans: Jelgavas ielā no trešā stāva izkritis kaķis. Sazināties ar veterinārklīniku un piesakām kaķim vizīti uz pirmdienu. Mājāsdes pēdējā naktī pārbaudīti 16 cilvēki, pārkāpumu nav.

Pierakstījis Alberts Dinters

Bez ārsta nedrīkst palikt

Pagājusī nedēļa Snēpelē noritēja stresā – pagasta pārvaldes darbinieki nepārtraukti uzklauzīja iedzīvotājus un teju izmisīgi centās sameklēt ģimenes ārstu Zandas Zaueres vietā.

ZINĀMS BIJA

Par to, ka Z.Zauere ārstes darbību pārtrauks, bija noprotams jau oktobrī, kad valdība noteica jomas, kurās pēc 15. novembra nedrīkst strādāt pret Covid-19 nevakcinēti darbinieki, tostarp mediķi. Bija zināma šīs ārstes nostāja, ka viņa nepotēsies. 10. novembrī Nacionālais veselības dienests (NVD) oficiāli paziņoja, ka 14. novembrī tiks izbeigts līgums ar četriem ģimenes ārstiem, tai skaitā Z.Zaueri, jo atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem bez Covid-19 vakcinācijas vai pārlimošanas sertifikāta turpmāk sniegt veselības aprūpi viņai nav tiesību. Tikmēr pagasta pārvalde jau bija ķērusies pie jauna mediķa meklēšanas, gan interesējoties par citu novada ārstu iespējām, gan lūdzot NVD un pašvaldības palīdzību.

NEDRĪKST ATTEIKT

Kā skaidro NVD Kurzemes nodaļas vadītāja Anita Zolmane, pacienti tika atreģistrēti 15. novembrī un viņiem pašiem jāizvēlas cits ģimenes ārsts. Pārreģistrējoties jāizpilda anketa. To var izdarīt, personīgi, apmeklējot ārsta praksi, vai arī elektroniski vietnē www.eveseliba.gov.lv, bet arī tad ar izvēlēto ārstu noteikti jāsazinās telefoniski vai e-pastā. Kuldīgas novadā strādājošos ģimenes ārstus dienests ir lūdzis būt atsaucīgiem un Z.Zaueres pacientiem neatteikt. Presei nosūtītā informācijā pat uzsvērts: „Ģimenes ārsts nav tiesīgs atteikt reģistrēt savā praksē tos iedzīvotājus, kuru deklarētā dzīvesvieta atrodas viņa pamatdarbības teritorijā, kā arī jau reģistrēto pacientu bērnus, laulāto vai vecākus.”

KABINETS IR

Snēpeles pagasta pārvaldniece Aiga Bulava norāda, ka tik vienkārši neesot. Cilvēki zvanot uz pārvaldi visiem darbiniekiem pēc

Snēpelnieks Gunārs Kronbergs atnācis potēties – citādi pagastmājas durvis, kas ved uz ģimenes ārsta kabinetu, vajadzējis vērt reti. Tomēr viņš tāpat kā daudzi cer, ka atradīsies jauns dakters, kurš turpmāk brauks uz Snēpeli.

kārtas, pat kultūras organizatorei, jo nezinot, kur citur vērsties, visiem nav pieejams ārstu saraksts elektroniskajā vietnē utt. A.Bulava neslēpj, ka iedzīvotāji sūdzas: izvēlētais dakters nav sazināms vai arī telefonsarunā ieteicis meklēt citu, jo viņam jau tā daudz pacientu. Pārvalde uzskata, ka ārsta praksei jābūt pagastā. Izmisīgi tiek meklēti, kurš varētu reizi nedēļā kā līdz šim atbraukt uz Snēpeli. Pārvaldes ēkā ir pirms pieciem gadiem atbilstoši izremontēts ārsta kabinets, kas ērti pieejams cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Turklāt tad darbs būtu arī medmāsi, kura tagad vietu zaudēs, jo citiem ārstiem visi štati jau ir aizpildīti. Tikai nebūs te vajadzīgo sertificēto iekārtu, jo savējās Z.Zauere aizvedis.

Taču meklējumi atduras pret citu kolēģu noslodzi. Jau pirms pandēmijas nevarēja uzreiz atrast aizvietotāju laukos, ja kāds ārsts praksi pārtrauca. Ārkārtējā situācijā tas esot gandrīz neiespējami. A.Bulava piebilst, ka cerība meklējumos ir parādījusies, taču

vēl pārāgri runāt, kamēr pašvaldība nav izlēmusi par iespējamo finansiālo atbalstu.

ELEKTRONISKĀ SISTĒMA NEDER

Iedzīvotāju viedokļi ir dažādi: vieni situāciju uztver traģiski, citi mierīgāk, bet visiem viena doma – pagasts nedrīkst palikt bez sava daktera, jo visi, īpaši jau slimie un vārgie, kam ārsta palīdzība vajadzīga visvairāk, nevar izbraukt uz Kuldīgu vai pat vēl tālāk. „Zinu, ka daļa iedzīvotāju jau paši meklē citu ārstu, kas strādā Kuldīgā vai tuvākajos pagastos – Turlavā, Laidos, Kurmālē,” teic snēpelniece Vaira Brūdere. „Bet tā ir tikai daļa. Iespējams, daudzi par izmaiņām vēl nemaz nezina. Un daudziem nav iespēju sameklēt pašiem – ārsti taču lielākoties vajadzīgs slimajiem un vecajiem ļaudīm, kuri no mājas neiziet un ar internetu nedarbojas. Pieteikšanās elektroniskajā sistēmā šajā gadījumā neder. Mums pagastā ir daudz senioru virs 70, 80 gadiem. Viņi pierakstījušies pie savas dakterītes un tic, ka tā būs mūži-

gi. Un ne jau tikai ļoti slimajiem ģimenes ārstu vajag: ne receptes, ne izziņas skolai, ne norīkojumu pie speciālista citi ārsti neraksta.”

UZSKATA PAR BEZATBILDĪBU

Gan savā, gan citu vecāka gadagājuma snēpelnieku vārdā redakcijai satraukta zvanīja pensionētā skolotāja Irēna Taube: „Tā ir katastrofa! Cilvēks devis Hipokrāta zvērestu! Kā var rīkoties tik bezatbildīgi? Tagad, kad valda sērga, ārsti visi būtu jāaģitē vakcinēties, bet viņa klusēja! Mēs, vecie, ne zāles varam dabūt, nekā. Kas mums e-receptes izrakstīs? Kaut vai asinsspiedienam, ja vajag. Valda liels nemiers. Un, ja Snēpelē kāds nomirst, kur tuviniekiem jāiet? Tas nav normāli. Manuprāt, vispār būtu jāatņem ārsta licence. Zinu, ka NVD līgumu ar Zaueri pārtrauks, bet viņa var turpināt pieņemt privāti, taču cik tas maksās, un kurš no snēpelniekiem to spēs? Kur es ar savu kartīti tagad palikšu?”

Savukārt piektdienas *Kurzemnieka* sludinājumu sadaļā Biruta un Aigars Bērziņi ārsti saka paldies par līdzšinējo darbu.

RAUSTA PLECUS NEZIŅĀ

Ceturtdien Z.Zauerei Snēpelē bija pēdējā pieņemšana. Diemžēl *Kurzemniekam* ārsti satikt neizdevās. Uz zvaniem un izziņām viņa nav atbildējusi. Pie kabineta norādītais tālruna numurs jau ceturtdien bija atslēgts. Savukārt gaitenī sastaptā medmāsa Brigita Jansone runāt atsakās, jo neesot tiesīga informāciju sniegt. Turklāt neesot laika – darbs būšot līdz deviņiem vakarā.

Rīta pusē uz pieņemšanu atnākuši pacienti pēc receptēm un ar citām vajadzībām. Ap pusdienlaiku pie kabineta durvīm un nelielajā uzgaidāmajā telpā sāk pulcēties tie, kas pieteikušies vakcīnai. Klātienē snēpelnieki viedokli izsaka nelabprāt. „Kā būs, tā būs – gan jau izdzīvosim. Ko nu tur sliktu par dakteriem teiksim,” nosmej kāds vīrs spēka gados. Daugavpilī esot vēl trakāk. Arī blakus sēdošās kundzes cietījamā vecumā rausta plecus. Vēlāk cita sieviete gan

priecājas: brālim izdevies zvanot pierakstīties pie daktera Aigara Pūpola Kuldīgā. Sarunā iesaistās snēpelniece, kura norāda: ja zvana uz ārstu praksēm, vispirms tiekot jautāts, vai ģimenē ir bērni. Tad it kā esot priekšroka.

VAJAG POTĒTIES

Runīgāks ir pensionārs Gunārs Kronbergs, kurš atnācis uz poti. Ar ārstiem iznācis šad un tad mūžā sastapties, bet tās bijušas nopietnas kaites, kad vajadzīgs speciālists. Vērt ģimenes ārsta durvis bieži nav bijusi vajadzība. Potēties atnācis tāpēc, ka pats tā izdomājis, arī sieva mudinājusi. No kaimiņiem dzirdējis, ka notiekot tāda kā aģitācija uz vakcinēšanos, bet viņam ne no pagasta, ne ambulances neviens nav zvanījis. Antivakcīnistu runām pensionārs uzmanību nepievēršot – būtu potēties agrāk, taču te tāda iespēja esot tikai pēdējā laikā, bet braukt uz Kuldīgu šķītis sarežģīti, un tur cilvēki stāvējuši garās rindās. Te viss mierīgi, ja vien nebūtu tās brēkas ar dakteri.

VARBŪT BŪS REZIDENTS

Kuldīgas novadā strādā 17 ārstu, kuriem ir līgums ar NVD, septiņiem prakses vieta ir tikai pilsētā. A.Pūpols stāsta, ka vairākus Z.Zaueres pacientus arī no Snēpeles, kuri gatavi braukt uz Kuldīgu, jau pierēģistrējot. Vairāk nespējot.

Pašvaldība informē, ka sadarbībā ar Rūtas Eglītes ģimenes ārstes praksi tiek meklēti jauns speciālists, cerot atrast rezidentu. Jaunajam ārstam tikšot dzīvoklis un cits atbalsts prakses sākšanai Kuldīgā. Taču nav zināms, vai viņš brauks uz Snēpeli. R.Eglīte *Kurzemniekam* atzina, ka pašreiz ārsti tiešām ir pārslogoti, bet rezidenti mobilizēti darbā slimnīcās, kur ārstē Covid-19 pacientus. NVD vajadzētu ņemt vērā, ka pārslogots ārsts nespēs sniegt labu medicīnisko palīdzību. Vajag nevis uzlikt noteikumu, ka nedrīkst atteikt, bet pārskatīt noslogojumu, lai pacientu pārreģistrācija būtu kaut cik vienmērīga, uzklauzot gan iedzīvotāju vēlnes, gan ārstu iespējas.

Kā pienākas pie muižas

Pēc pašvaldības pasūtījuma pie muižas tiek atjaunota autobusu pietura *Snēpeles skola*.

Kā stāsta pagasta pārvaldes vadītāja Aiga Bulava, savulaik celtā būve bijusi laika apstākļu un huligānu krietni papostīta. Par pieturvietām gan atbildīgi *Latvijas Valsts ceļi*, taču pašvaldība un iedzīvotāji nav varējuši noskatīties, kā tā iet postā, jo atrodas skaistās muižas fonā. Tur sen vairs nav skolas, bet darbojas bērnudārza grupas un pulciņi. Tāpat pieturu izmanto daudzi braucēji no tuvējām daudzdzīvokļu un privātajām mājām. Saskaņojot ar LVC, pārvalde apņēmusies to atjaunot saviem spēkiem. Darbs uzticēts snēpelniekam Dzintaram Plēgermanim. Viņš pastāstīja, ka atjaunošana jāpabeidz līdz 8. decembrim. Darbs nav apjomīgs, taču tas jāpaveic perfekti: jānotīra vecie dakstiņi, jāsalabo pamats, jānomaina dēļi, jānokrāso tā, lai pietura iekļautos senās muižas apkārtnē.

Pieturu *Snēpeles skola* pie senās muižas atjauno Dzintars Plēgermanis.

Skaistais rudens logos

Patriotiskajā mēnesī muižas logos apskatāma fotoizstāde *Kā es gāju rudeni lūkoties*.

Kā stāsta kultūras organizatore Raimonda Vilmane, tā veidota no iedzīvotāju atsūtītajām fotogrāfijām. Atsaucība bijusi liela, jo cilvēkiem patīk iemūžināt skaistus dabas skatus. „Tagad jau katram telefonā ir kamera, un iznāk diezgan labi. Citiem arī prieks: iet gar muižu, skatās un prāto, kas tā par vietu, no kuras skats uzņemts.”

Lielākoties iemūžināts rudens lapu krāšņums un citas dabas norises, ūdeņu atspulgi, arī pa kādam laimīgam mājas kaķim. Tā kā diži sarīkojumi tagad nav ļauti, rītvakar (18. novembrī) 18.00 pie muižas būs muzikāls gaismas sveiciens Latvijas svētkos.

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

Amanda Gustovska, Mārtiņa Aiņa Rogas arhīva foto

Pieteicās palīgā kovidnodaļā

„Cilvēks vēl pēc gada jūt šīs
slimības sekas.
Reibst galva, ir asinsspiediena
traucējumi.”

Alsundznieks MĀRTIŅŠ AINIS ROGA dažas nedēļas kā brīvprātīgais strādā Talsu slimnīcas kovidnodaļā: „Pats smagākais ir redzēt, ka cilvēkam trūkst skābekļa, viņš vairs nespēj domāt adekvāti un kļūst agresīvs.” Mārtiņa profesija ir pavārs, un līdz šim viņš strādājis pārsvarā lauksaimniecībā. Kurzemniekam viņš stāsta, ko novērojis slimnīcā – cik smaga ir slimības Covid-19 gaita, kādas komplikācijas pēc tās rodas – un ko domā par vakcināciju.

„Kovidnodaļā pieteicos kā brīvprātīgais, bet tagad esmu štatā un par to saņemu algu. Gribēju pieteikties jau pagājušogad, bet mājinieki sabijās, tādēļ izlēmu to nedarīt. Tomēr, redzot, kāda situācija valstī ir tagad, pieteicos palīdzēt. Talsos esmu vienīgais brīvprātīgais, bet vairāki draugi tā strādā Rīgā,” stāsta Mārtiņš.

PĀRIS STUNDĀS VISS VAR MAINĪTIES

„Nodaļā nonāk pārsvarā pacienti ar smagu vai vidēji smagu slimības gaitu – tādi, kas mājās paši vairs nevar turpināt ārstēties. Mums ir arī kovida intensīvās terapijas nodaļa pavisam smagi slimiem pacientiem. Šī slimība ir bīstama pilnīgi visiem, kuri pie mums nonāk, jo pāris stundās no vidēji smagas gaitas var aiziet uz ļoti smagu. Ir grūti redzēt, kā cilvēks smok nost un ka neko palīdzēt nevar. Viņi pat ēd ar grūtībām vai no ēdienreizes vispār atsakās, jo tas ir pārāk grūti. Bieži iznāk pacientus motivēt ēst, lai būtu spēks atveseļoties.”

Mārtiņš skaidro, kādi ir brīvprātīgā palīga pienākumi: „Dodu ēst, mainu pamperus, rūpējos par pacienta higiēnu, telpu dezinfekciju. Ir smagi redzēt, ka skābekļa trūkuma dēļ pacientam grūti situāciju izvērtēt, domāt adekvāti un viņš kļūst agresīvs, ar visu neapmierināts. Jāprot pareizi komunicēt, un citreiz tas rada grūtības, taču galā tiekam.”

Slimnīcas noslodze esot liela – kovidnodaļa gandrīz pilna, un vietas, no kurām atveseļojušies dodas mājās, tūlīt tiek aizņemtas ar citiem sasirgušajiem. Visvairāk slimnīcā nonākot tieši tie seniori, kuri nav potēti vai vakcinācijas kursu nav pabeiguši: „Ir tādi, kas slimnīcā uzturas tiešām ilgi. Smagākās komplikācijas ir skābekļa trūkums, kas tiek risināts, skābekli pievadot mākslīgi. Ja tādām cilvēkiem vajag padzerties, tas jādara ļoti ātri, lai pēc iespējas ātrāk atkal var elpot skābekli. Ir tādi pacienti, kuri pēc nedēļas sāk atlabt.”

SEKAS PAT PĒC GADA

Mārtiņš stāsta, ka starp draugiem un paziņām ir tādi, kuri kovidu izslimojuši un ar komplikācijām saskaras pat pēc gada: „Viens no gadījumiem ir tā sauktais garais kovids, kad cilvēks vēl pēc gada jūt slimības sekas. Viņam reibst galva, ir asinsspiediena traucē-

Brīvprātīgais palīgs Mārtiņš Ainis Roga Talsu slimnīcas kovidnodaļā strādā ar entuziasmu, palīdzot slimniekus apkopt. Taču tur pieredzētās ainas psiholoģiski nav vieglas un rosina uz pavisam nopietnām pārdomām.

„Man vairāki tuvi draugi nav vakcinējušies. Esmu stāstījis, kādēļ to vajag, tomēr viņi visādi attaisnojas ar aplamu informāciju, ko internetā izlasījuši no antivakseru piekritējiem.”

jumi. Tāpēc varu apgalvot, ka šī slimība diemžēl atstāj sekas. Runājot par ārstiem, vairāki ir to izslimojuši. Visticamāk, kāds pacients aplīpinājies, tikai tas nav bijis kovidnodaļā, bet kaut kur citur – pirms gada saskarsmē ar kādu, kurš uz to brīdi nav bijis vakcinēts, bet pēc tam visi savakinējušies.”

„Ja slimniekam vajag padzerties, tas jādara ļoti ātri, lai pēc iespējas ātrāk atkal var elpot skābekli.”

JĀIZVĒRTĒ, VAI ZIŅAS IR TICAMAS

Par potēšanu Mārtiņam kā daudziem sākotnēji bijušas bailes, bet, apdomājoties un palasot ticamu informāciju, ko publicē ārsti Latvijā un ārzemēs, viņš izlēmis vakcinēties pēc iespējas drīzāk: „Biju gatavs to darīt pie pirmās izdevības, bet manu grupu, kas ir 30+, atvēra tikai maija beigās. Tūlīt arī tiku un poti saņēmu. Arī mana ģimene, kā varēja, tā tūlīt vakcinējās. Tagad gaidu trešo poti 4. decembrī.”

Man vairāki tuvi draugi gan nav vakcinējušies. Esmu ar viņiem runājis un stāstījis, kādēļ to vajag darīt, tomēr viņi nepiekrīt un visādi attaisnojas ar aplamu informāciju – ar dezinformāciju, ko internetā izlasījuši no antivakseru

kustības piekritējiem, sludinātājiem. Tad grūti viņus pārliecināt ar visu to, ka stāstu, kā pasaulē notiek. Pats sekoju līdz aktuālajai informācijai Latvijas un ārzemju medijos, paskatos arī vācu, franču medijus un informāciju izvērtēju. Neticu pirmajam avotam, ko ieraugu, vienmēr pārbaudu, vai publicētais ir patiess.”

Par ārstiem, kuri ir pret vakcināciju, Mārtiņš spriež: „Nesen lasīju, ka Kuldīgas novadā ārste aiziet no darba, jo atsakās vakcinēties. Mani pārņem divējādas izjūtas. Lai nonāktu līdz ārsta profesijai, cilvēks mūcās 10–15 gadus, tāpat turpina mācīties un zināšanas apgūst visas prakses laikā. Bet, ja neatzīst vakcināciju, atliek vien domāt, ka viņš savā profesijā nav īsti ziņošs un

„Ir smagi redzēt, kā cilvēki smok un ka neko palīdzēt nevar. Viņi pat ar grūtībām ēd vai no ēdienreizes atsakās, jo tas ir pārāk grūti.”

noderīgs. Viņš arī savā veidā apdraud pacientus. Kā tad viņš vērtē, kādas ārstēšanas metodes ieteikt cilvēkiem ar citām slimībām? Tas ir liels risks attiecībā pret pacientu.”

KAMĒR NAV PAR VĒLU

Tiem, kuri vēl domā – potēties vai ne, Mārtiņš iesaka to darīt pēc iespējas ātrāk: „Slimības gaita nav paredzama nevienam. Nevienam, arī ģimenes ārsts, nevar pateikt, vai tev tā būs viegla vai smaga, vai tieši tu nenokļūsi slimnīcā pie skābekļa aparāta, tādēļ visprātīgākais darbs ir vakcinēties.” Par antivakseriem viņš saka: „Nu jau vairs necenšos iet pretī viņu nostājai, jo tam nav jēgas. Var stāstīt un runāt, bet pretī tu tiek apsaukts un nolamāts, tiek sūtītas draudu vēstules. Es pat policijā tādu cilvēku dēļ esmu bijis.”

Mārtiņš iesaka izvērtēt to, ko lasām sociālajos tīklos, un pieņemt pareizo lēmumu, pirms nav par vēlu: „Varam jau sevi pozitīvi noskaņot un domāt – mani šī slimība neskars. Bet es pats šobrīd esmu kontaktpersona, kaut gan ievērojam ļoti augstas dezinfekcijas prasības. Jebkurā gadījumā jābūt piesardzīgam. Bet, ja reiz pasaulē ir izgudrota un jau vairākus simtus gadus pastāv tāda iespēja – potēties un tā sevi pasargāt, tad nevar būt nekādu šaubu par vakcīnu drošumu un efektivitāti.”

„Šī slimība ir bīstama pilnīgi visiem, kuri pie mums nonāk, jo pāris stundās no vidēji smagas gaitas var aiziet uz ļoti smagu.”

Izvērtēt un no es pāriet pie mēs

Vēsture, jauni cilvēki, valsts un patriotisms – par to nedēļā starp diviem Latvijai būtiskiem svētkiem runājām ar Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas vēstures skolotāju MARTU PUJĀTI.

Vai esat dzimusi Kuldīgā un jūtaties ar saknēm piederīga šai vietai?

Piedzimu Siguldā, bet tajā pusē pavadīju tikai pirmos sešus mēnešus, tad pārcēlāmies šeit. Tāpēc jūtos piederīga Kuldīgai, kur augu un gāju skolā. Augstskolā gan mācījos Liepājā. Tagad daļēji esmu Rīgā, jo Plūdoņa skolā darbs ir tikai trīs dienas nedēļā, kamēr manā vietā sameklēs citu vēstures skolotāju. Tomēr joprojām uzskatu sevi par kuldīdznieci. Par lepo kurzemnieci.

Vai esat ievērojusi vēsturisko novadu atšķirības?

Protams, vēsturiski katrs novads vairāk vai mazāk veidojies ar savām iezīmēm, to ietekmējuši dažādi notikumi, kaimiņi, attiecības ar citām tuvākajām tautām. Vidusskolas posmā mācāmies un ar skolēniem diezgan daudz pārrunājam faktorus, kas veido cilvēka un viņa tautības identitāti. Nevaru noliegt, ka dzīvojam Latvijas skaistākajā pilsētā. Man par to nav šaubu, bet varbūt kāds kuldīdznieks vienkārši to neapzinās. Protams, šeit nav tādu iespēju kā mūsu valsts vienīgajā metropolē Rīgā, kur koncentrējas puse iedzīvotāju. Ne no vienas mazpilsētas nevar prasīt to, ko no galvaspilsētas.

Ko, jūsuprāt, nozīmē būt skolotājam un mācīt vēsturi? Kāpēc tikai daļa no tiem, kuri izmācās par pedagogiem, aiziet strādāt skolā?

Būt skolotājam – vispirms tas ir aicinājums. Ja tāda nav, tad strādāt grūti. Un tā jau ir jebkurā darbā. Senāk valdīja uzskats, ka gandrīz visu mūžu jāstrādā vienā vietā. Tagad tā vairs nav – iespējams, cilvēks pēc kāda laika grib savai izaugsmei profesionālo ievirzi mainīt. Tas nav nekas nosodāms. Varbūt kādam piedāvā labāku darbu, atbilstoši kvalifikācijai lielāku atalgojumu. Grūti pateikt – iemesli ir dažādi. Piekrītu, ka pašreiz skolotāju profesijas prestižs nav tik augsts, kā viņi būtu pelnījuši. Bet to var teikt vēl par daudziem savas jomas speciālistiem, kuri strādā kādreiz godājamās profesijās, par kurām tagad ikviens internetā var izteikties nievājoši.

Kā jūs izvēlējāties profesiju?

Līdzīgi kā daudziem, pēc vidusskolas arī man bija apjukums – vēl gadu pēc tam maldējās. Ja pajautātu jaunajiem skolotājiem, daudzi noteikti atbildētu, ka kādreiz nebija iedomājušies strādāt skolā. Skatījos, ko piedāvā reģionālās universitātes. Pievērsu uzmanību vēstures un sociālo zinību programmai Liepājas Universitātē, jo tajā apgūst konkrēta mācību priekšmeta skolotāja profesiju. Vēsture man vienmēr patikusi. Mēs bijām priekšpēdējais kurss šajā programmā. Tagad vēstures skolotājus vairs nemāca. Arī tāpēc varbūt ir grūti sameklēt jaunu kolēģi. Var izmācīties par vēsturnieku un tad maģistrantūrā apgūt pedagogiju.

Nezinu, kā būtu, ja man vajadzētu izvēlēties tagad. Būt vēsturniekam nav gluži tas pats, kas mācīt vēsturi skolēniem. Es laikam negribētu būt vēsturniece, pēfīt arhīvu materiālus un kultūrlāni arheoloģiskajos izrakumos.

„Daudzas lietas mūsu valstī ir kritizējamas un uzlabojamas, bet ir būtiski apzināties – ko es esmu darījis, lai šeit būtu labāk. Un nevis tikai man vienam, bet visiem.”

Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas vēstures skolotāja Marta Pujāte: „Esmu patriote tāpēc, ka mīlu savu zemi, tēva mājas, savu valodu un tās bagātību. Jūtos laimīga, vienkārši ieejot mežā un piedzīvojot gadalaikus visās to nokrāsās.”

„Svarīgi, lai skolēns pats spēj izvērtēt, izsvērt no visiem aspektiem, kā tad īsti bijis.”

Šogad ieguvāt maģistres grādu interesantā programmā Rakstniecība.

Tā ir akadēmiskā programma, kurā vairāk uzmanības veltīts ne radošajam lidojumam, bet literatūrai un rakstniecībai kā zinātnei. Man jau pēc bakalaura grāda iegūšanas bija doma iet uz maģistrantūru. Tagad esmu ļoti priecīga, ka mācījos šajā programmā, kuras veidotājiem tā bijusi sirdslieta, nevis tikai metodiskais darbs. Diplomā rakstīts, ka man ir humanitāro zinātņu maģistra grāds, bet, manuprāt, tas nav būtiski. Man svarīgākās ir zināšanas un prasmes, ko varēju apgūt. Literatūra man ir aizraušāna un sirdslieta. Protams, izmantošu to vēstures mācīšanās skolā.

Varbūt kādreiz uzrakstīsiet kādu vēstures grāmatu?

Domāju, ka ne. Vēsture man patīk, bet negribu veidot meto-

disku līdzekli tās mācīšanai. Mani vairāk saista daiļliteratūra.

Vai vēstures stundās bieži nākas runāt par patriotismu?

Mana izpratne par patriotismu laika gaitā ir mainījusies. Manuprāt, sarkanbaltsarkanās lentītes un tamlīdzīgi simboli

vien uz to nenorāda. Ir ļoti svarīgi, lai katrs pats sev uzdod jautājumu: „Kāpēc esmu patriots?” Vai tāpēc, ka ir novembris? Vai tāpēc, ka tā jābūt? Tāpēc, ka noskatījos filmas *Rīgas sargi* vai *Nameja gredzens*? Manuprāt, patriotismam nav jābūt pašsaprotamam un obligātam – tam jānāk no sirds. Skolēniem vēlos iemācīt saprast, ka starp patriotismu un nacionālismu nav vienādības zīmes. No tā ļoti jāuzmanās. Viens ir mīlēt savu zemi un justies tai piederīgam, bet otrs – nedarīt to, uzbrūkot citam, tā pozicionējoties kā patriotam.

Vēsturē daudzas lietas tiek pasniegtas virspusēji. Bieži lieto nenozīmīgas frāzes, ka ulmaņlaiki bijuši zelta laiki un Kārlis Ulmanis – izcils Valsts prezidents. Protams, es nenoliedzu, ka tā bija, bet svarīgi, lai skolēns pats spēj izvērtēt, izsvērt no visiem aspektiem, kā tad īsti bijis. Kāpēc sauc par zelta laikiem? Vai tāpēc, ka pēc tam nāca karš, trūkums? Jā, Kārlis Ulmanis bija izcila personība un izdarīja labas lietas. Bet objektīvi jāizvērtē vēl citi viņa darbi. Jāpieiet tam arī kritiski. Tāpat Atmosdas laiku vajadzētu nevis pārlietu glorificēt, bet jaunajai paaudzei, kas to nav piedzīvojusi, ļaut izprast.

Un ko jaunā paaudze atbild?

Kopš pastāv civilizācija, pats cilvēks pēc būtības jau nav mainījies. Mainījies laiks un telpa, kurā viņš dzīvo. Cilvēki ir tikpat labi un godīgi, tikpat ļauni un nežēlīgi, gļēvi vai drosmīgi kā pirms gadu simteņiem. Cik daudz un kā viņi savas īpašības var īstenot, tas atkarīgs no konkrētajiem apstākļiem.

Man spilgti palicis prātā tas brīdis, kad pandēmijas dēļ tika pārtrauktas mācības klātienē. Pirmajā svētdienā, kad tiešsaistes vēl nebija ierastas, skolēni skatījās filmu *Vai viegli būt jaunam?*, un atgriezeniskajai saiknei palīdzu uzrakstīt viņiem savas pārdomas. Kā viņi atbildētu uz šo jautājumu? Būtībā jebkurā vēstures posmā to var jautāt, un atbilde būs līdzīga. Vienmēr ir grūtības, ar kurām jaunieši saskaras.

Vai bieži gadījies sastapt cilvēkus, kas ir patriotiski ne tikai svētku dēļ vien?

Konkrētas autoritātes laikam nevarēšu nosaukt. Svarīgi, lai būtu pamatojums, kāpēc cilvēks tāds patiesi ir. Ne tikai atkārtot daudzkārt dzirdētas frāzes par tēvzemes mīlestību. Un ir normāli, ka uzskati mainās, ja saprotam lietas būtību, nevis piekrītam tikai tāpēc, ka tā teikusi kāda izcila personība. Ļoti daudzas lietas mūsu valstī ir kritizējamas un uzlabojamas, bet būtiski apzināties arī savas iespējas – ko es esmu darījis, lai šeit būtu labāk. Un nevis tikai man vienam, bet visiem Latvijas iedzīvotājiem. Jāmaina domāšana no *es* uz *mēs*. Jāapzinās sevi kā daļu no sabiedrības.

9. klašu skolēni tikko rakstīja Valsts prezidenta runu Latvijas 103. dzimšanas dienai. Daļa arī piedalījās prezidenta kancelejas konkursā *Es – Latvijas nākotnes veidotājs*. Tajos darbos jau parādījās, ka jaunā paaudze saprot iecietības, solidaritātes un kopīga darba nozīmi, ka viņiem ir *mēs* apziņa.

„Ja pajautātu jaunajiem skolotājiem, daudzi noteikti atbildētu, ka kādreiz nebija iedomājušies strādāt skolā.”

ATBILD IEDZĪVOTĀJI
Vai, jūsuprāt, latvietis ir neiecietīgs?

Krista Karlsona, pilsoniski aktīva kuldīdzniece:

– Tāds nav tikai latvietis. Mēs visi esam vairāk vai mazāk neiecietīgi, arī citu tautu pārstāvji. Kopumā cilvēki ir diezgan neiecietīgi viens pret otru, taču ne visi – kāds ir, un kāds nav. Tādēļ, ka baidās no citādā, nezināmā, un tās bailes izpaužas pretreakcijā. Mēs varam būt neiecietīgi pret dažādu veidu minoritātēm. Es, piemēram, varu būt neiecietīga pret veģetāriešiem, jo man garšo gaļa un es nesaprotu, kāpēc viņi to neēd. Kāds cits varbūt nesaprot, kāpēc ģimeni grib veidot divas sievietes vai kāpēc kāds tic kaut kam tādām, kam es neticu.

Mudīte, 1. grupas invalīde, aprūpē vecu cilvēku:

– Neiecietīgs var būt pret jebko. Tas, ka mēs esam neiecietīgi pret homoseksuāļiem, ir uz visiem 100 procentiem! Homoseksuāļus es arī diemžēl neatzīstu, tāpēc ka man dēls tāds ir, līdz ar to es es tādus neieredzu. Viņš ir audzis normālā ģimenē ar tēvu un māti, un to, ka viņš ir homoseksuāls, es neatzīstu nekādi. Uzskatu, ka latvieši jau no seniem laikiem ir neiecietīgi, skaudīgi. Tomēr, ja salīdzina ar citām tautībām, tad šīs īpašības ir pilnīgi visām, arī krieviski runājošajām. Tajā laikā, kad esmu augusi, atceros, pat kaimiņi bija draudzīgāki. Bija vairāk labestības, arī dažādus svētkus kopā svinēja. Tagad katrs ir par sevi: ielien savā kaktā.

Nansija Linde, uzņēmēja:

– Latvieši ir neiecietīgi pret daudz ko, piemēram, pret šībrīža aktualitātēm – kovidā situāciju. Nepazīstu nevienu, kurš nebūtu neiecietīgs ne pret ko. Ir daļa, kas homoseksuāļus Latvijā saprot, un daļa, kas nepieņem. Tādēļ, ka nesaprot, jo tas ir kaut kas citādāks, svešs, ārpus mūsu rāmjiem un stereotipiem.

Mareks Zvirbulis, pašlaik bez darba:

– Mēs esam neiecietīgi pret jebko! Noteikti tādi esam pret homoseksuāļiem vai cittautesiem, jo tā Latvijā vienmēr ir bijis. Es esmu dzīvojis Anglijā, un tur tas viss ir pieņemts. Šeit jau arī lēnām par to televīzijā sāk runāt, attieksme jau kļūst nedaudz pozitīvāka. Pats esmu neiecietīgs pret homoseksuāļiem. Nav tā, ka eju viņiem klāt un ko pārmetu, bet man vienkārši tas nepatīk. Man tas liekas pretīgi, ja iztēlojos kopā, piemēram, divus vīriešus. Man liekas, ka ļoti liela daļa tā ir. Anglijā lielākajai daļai par to visu ir vienalga, taču Latvijā tādi, kas pret citādākajiem būtu vienaldzīgi, ir retums.

Agrita Cimermane, keramiķe:

– Latvieši ir neiecietīgi pret visiem, kuri ir citādāki. Ir īpaši vecā paaudze, taču arī jaunajā to var redzēt. Reizēm liekas, ka vecāki cilvēki domā: ja paši ir dzīvē daudz izcietuši, tad tagad var nopelst citus. Noteikti esam neiecietīgi pret citu seksuālo orientāciju. Ir tādi, kas pieraduši dzīvot kā līdz šim un negrib neko jaunu pieņemt, neko jaunu iemācīties. Es esmu neiecietīga pret neiecietīgiem cilvēkiem.

Krista, brīvs visas pasaules cilvēks:

– Latvietis ir ļoti miermīlīgs, nekad negrib protestēt un ļauj sev uzvilkt visu pēc kārtas. Viņš ir spējīgs savilkt dažādus kažokus un tos mainīt pēc situācijas. Ir iecietīgs, iztāpīgs, ļoti īpašs. Zinu, ka valdība ir daudz homoseksuāļu, bet neesmu novērojuši, ka kāds viņiem mestu ar akmeņiem. Tāpat Amerikas vēstniecība bieži uzvelk homoseksuāļu karogu, kas tur skaidri plīvo liels un košs. Mēs tam mierīgi ejam garām, pat saviem bērniem stāstām, ka tas viss ir jauki. Iecietīgi audzinām mūsu mazos jērus, kuri būs nākamie skaidrie jēri. Esam iecietīga un miermīlīga jēru tauta.

Kurzemnieka publikāciju sērijā *Visi zem viena kupola* – vienpadsmitais stāsts. Šoreiz par aizspriedumiem sabiedrībā, kas saistīti ar seksuālajām minoritātēm, meklējot atbildes, kā tos mazināt un kā vienam otru labāk saprast un pieņemt.

„Iecietība? Esam Eiropas zemākajā galā”

Aizspriedumi: pret cittautesiem, seksuālajām minoritātēm – kopumā pret tiem, kuru uzskati nesakrīt ar sabiedrības lielāko daļu. Kas tam par iemeslu? Par to *Kurzemnieks* sarunājas ar bijušo kuldīdznieci ILZI JANKOVSKU, kura noslēgusi laulību ar sievieti – Ilzi Jansonī – un ir gatava par to atklāti runāt.

Sazvanoties par interviju, tu teici, ka esi cilvēks, kuram nav aizspriedumu par tādu tēmu runāt.

Nē, arī es neesmu cilvēks bez aizspriedumiem, bet uz jebkuru cilvēku vai procesu mēģinu paskatīties no nulles punkta. Tas ir kā pētniekiem. Nekad neej ar pārsteidzīgiem secinājumiem! Ja ir nulles punkts, aizspriedumi mazinās.

Bet pieļauju, ka ar daudziem aizspriedumiem esi saskārusies.

Tā šķiet no malas? Nē. Tur jau tas pārsteigums, ka ne, ja runājam par manu personīgo dzīvi. Esmu saskārusies ar tādiem aizspriedumiem, kas attiecas uz situācijām, kurās esmu ieņēmusi aizstāvošu pozīciju, bet pret sevi ne.

Un kāds tam izskaidrojums? Jo tava privātā dzīve daudziem varētu būt kā dadzis acī.

Tas, ka esmu precējusies ar sievieti? Jā, un nē. Arī mana dzīvesbiedre Ilze savulaik teica, ka varam ar aizspriedumiem saskarties, bet es tos neesmu jutusi. Tomēr zinu citus, kuriem arī ir viendzimuma attiecības un kuri laulību vai partnerattiecības ir slēguši ārpus Latvijas, jo pie mums tas nav iespējams. Jā, esmu saskārusies ar aizspriedumiem valstiskā līmenī jeb ar diskrimināciju no valsts puses.

Latvijā nevaram mūsu attiecības apstiprināt oficiāli – valsts man to nenodrošina. Labi, ja nevaram apprecēties šeit, lūdzu, kompensējiet manas izmaksas, slēdzot viendzimuma laulību citā valstī! Ja kompensētu naudas starpību par laulībām Latvijā, kad precas vīrietis un sieviete, un citā valstī, kad precas sieviete un sieviete, tad viss būtu kārtībā. Es esmu tāds pats nodokļu maksātājs. Arī es uzturu šo valsti. Otrs – mūsu laulība te netiek oficiāli atzīta. Jebkur citur to atzīst, arī publiskās, valsts mēroga pieņemšanās, kur tiek aicināti pāri, bet pie mums ne. Tas ir diskriminējoši.

Šī tēma gadu desmitiem politikā tiek vilāta kā karsts kartupelis mutē.

Es domāju, ka tā ir tēma, ko ir izdevīgi muļļāt. Tas ir absolūts ļaunums. Ja tu kā politiķis vai citas varas

cilvēkiem, kam ir 18+, un apmieriniet interesi! Ja ir citi jautājumi, var piedalīties diskusijās, kur pieklājīgā formā uzdot jautājumus un rast atbildes. Visiem ir tiesības uz kopdzīvi, mīlestību, attiecībām, neskatoties uz reliģisko pārliecību, dzimumu utt.

Izņemot situācijas, kad attiecības kļūst vardarbīgas.

Viendzimuma attiecības bieži saista ar vardarbību, ar seksuāliem

noziedzumiem. Kādā sakarā? Tad jau, noslēdzot jebkuras attiecības, ceremonija jāšāk ar jautājumu: „Vai tu viņu sīti?” Un kādai jābūt atbildei? „Jā, man ir tāds nodoms?” Kopdzīvē var izveidoties dažādi, un mēs to nespējam paredzēt. Aptuveni 50% pāru šķiras, dibina jaunās attiecības, un tas ir normāli. Nevienam nav teicis: ja vienreiz esam precējusies, tad jādzīvo līdz mūža galam.

„Kā tu vari zināt, kāds ir cilvēks, ar kuru tu kopā ved bērnu uz bērnudārzu? Daudzas ģimenes nav gatavas atklāt attiecību patieso statusu, jo ir bailes no agresijas.”

Daļa sabiedrības negrib pārmaiņas pieņemt, izprast dažādas situācijas. Es domāju, ka tā ir sabiedrības lielākā daļa. Manai meitai ir 18 gadu. Jaunieši ir ļoti atvērti, un viņiem lielākā traģēdija valstiskā līmenī ir tā, ka kāds kaut ko aizliegs. Viņi to nevar pat iedomāties. Piemēram, attiecības ar cilvēku, ar kuru viņi tās grib, neskatoties uz dzimumu. Iespējams, kāds kādu laiku būs kopā ar pretējo dzimumu, tad viss mainīsies, un viņš gribēs būt kopā ar sava dzimuma pārstāvi. Viss plūst, viss mainās, un šī paaudze nesaprot sabiedrības agresiju. Cilvēki mūsu vecumā to viņiem dod. Arī saviem bērniem.

Mana meita, redzot to, ir teikusi, ka brauks no Latvijas prom. Tas valstiskā līmenī ir milzīgs zaudējums. Nu, nevaram tā vienkārši atļauties jaunajai paaudzei teikt: „Brauciet prom!” Nevaram grābstīties gar jēdzienu *ģimene*. Individuālā līmenī daudziem tas ir traģiski. Izrādās, ka pāris, kas 50 gadus nodzīvojis kopā un kam nav bērnu, pēkšņi nav ģimene. Vai mums visās attiecībās svarīga tikai vairošanās? Katram savas rūpes, pienākumi, kas jāpilda. Nevaram visu atbildību novelt uz valsti.

Ļoti cieņu un apbrīnojo cilvēkus, kuri spēj visu savu laiku veltīt tikai vienam mērķim – ģimenei, bērniem. Es neesmu tāda. Mēs esam dažādi. Mani uztrauc tas, ka manu meitu un viņas draugu uztrauc tās pašas problēmas, kādas mums bija pirms gadiem 20. Ko mēs viņiem esam iedejojuši? Kādu vidi? Bērnudarzu taču māca, ka nedrīkst citu apsaucāt tikai tāpēc, ka viņš ir citādāks. Tur

neapšaubāmi mums ir runas brīvība. Bet jebkurš izteikts vai uzrakstīts vārds ir milzīga atbildība. Un mēs redzam, ka šie viedokļi nereti skar citus cilvēkus, viņu brīvību, līdz ar to tie vairs nepakļaujas brīvās izteiksmes veidam, par kuru runā Satversme un demokrātija. Tāpēc katram izteikumam jābūt pārdomātam. Tā ir atbildība pret sabiedrību.

Cilvēku prāts daudz kam nav sagatavots. Ir kāda pieredze, kas ar mums nav notikusi, un mēs tai neesam gatavi. Jautājumi par to, kā tas ir, ka kopā dzīvo divas sievietes, ir ļoti normāli. Ja tie ir pieklājīgā formā. Vai par diviem vīriešiem. Bet, ja jautājumi par šo pāru seksuālo dzīvi pārkāpj normas, tie kļūst nepieņemami. Es taču, iepazīstoties ar heteroseksuālu pāri, neprasu, kā viņi to dara guļamistabā, kā tiek pie bērniem. Man pat neienāktu prātā to prasīt. Tā liekas rupjība vai apzināts ļaunums.

Bet vai nav tā, ka tieši sekss starp viendzimuma pāriem nodarbina daudzus?

Nu, ja kādu interesē citu seksuālā dzīve, izmantojiet atļautos pornokanālus

cilvēkiem, kam ir 18+, un apmieriniet interesi! Ja ir citi jautājumi, var piedalīties diskusijās, kur pieklājīgā formā uzdot jautājumus un rast atbildes. Visiem ir tiesības uz kopdzīvi, mīlestību, attiecībām, neskatoties uz reliģisko pārliecību, dzimumu utt.

Izņemot situācijas, kad attiecības kļūst vardarbīgas.

Viendzimuma attiecības bieži saista ar vardarbību, ar seksuāliem

Divas Ilzes: Jansone un Jankovska, 2018. gada 4. maijā viņas Maltā noslēdza laulību, jo Latvijā šādas iespējas nebija.

māca, ka ir jāsadzīvo. Ka nevar gramstīties gar cita ķermeni, jo tas ir viņa ķermenis. Mēs to mācām, bet, kad kļūstam vecāki, pēkšņi kāpjām uz skatuves un sākam par citiem teikt kaut kādu vājprātu.

Vai tev nešķiet, ka daudziem nevēlēšanās ieklausīties un izprast ir tādēļ, ka jāskrien, jāpelna, lai izdzīvotu, un tas rada stresu un negācijas?

Tas atkarīgs no individuāla attīstības līmeņa. Es nebūšu tā, kura teiks, ka esmu vispareizākā, vislabākā. Katram savas rūpes, pienākumi, kas jāpilda. Nevaram visu atbildību novelt uz valsti.

Ļoti cieņu un apbrīnojo cilvēkus, kuri spēj visu savu laiku veltīt tikai vienam mērķim – ģimenei, bērniem. Es neesmu tāda. Mēs esam dažādi. Mani uztrauc tas, ka manu meitu un viņas draugu uztrauc tās pašas problēmas, kādas mums bija pirms gadiem 20. Ko mēs viņiem esam iedejojuši? Kādu vidi? Bērnudarzu taču māca, ka nedrīkst citu apsaucāt tikai tāpēc, ka viņš ir citādāks. Tur

citiem. Ja Latvijā beidzot pateiktu „Ok, precieties, vīrietis ar vīrieti, sieviete ar sievieti, vīrietis ar sievieti!”, tad laika gaitā rastos izpratne par to, kas tagad baida, tracina daudzus prātus. Piemēram, kāda tava kolēģe rīkos kāzas ar topošo dzīvesbiedri un tevī uzaicinās uz kāzām. Vai arī kā tu vari zināt, kāds ir cilvēks, ar kuru tu kopā ved savu bērnu uz bērnudārzu?

Ļoti daudzās ģimenes nav gatavas atklāt attiecību patieso statusu, jo ir bailes no agresijas.

„Jēdziens „integrācija” ir mākslīgs. Mēs jau sabiedrībā esam, dzīvojam, tikai bez tāda valsts nodrošinājuma, kāds ir visiem citiem.”

Tu saki, ka valstij jānodrošina iespēja sabiedrībā būt visiem kopā. Visticamāk, to nosauktu par geju un lesbiešu integrāciju. Bet viņi jau sabiedrībā ir. Lai kaut ko integrētu, būtu jāatrod tā *pareizo* grupa. Jaurižveido standarts vai siets, kuram cauri izies tie, kuri atbildīs *pareizajiem* standartiem. Tad tas, ka valsts mums nenodrošina iespēju kādas norises redzēt pašiem savām acīm, piemēram, mūsu kāzas. Tās bija tādas pašas kā visiem

Ilze Jankovska

- Beigusi Kuldīgas 2. vidusskolu, dzīvo Rīgā.
- Rīgas Tehniskajā universitātē doktorantūrā studē vadībzinātnes un ekonomiku. RTU zinātniskā asistente un lektore.
- Ir aģentūras *Mozokot* partnere un pētījumu producente. Demokrātijas fonda valdes priekšsēde. Brīvprātīgo kustības *Viegli palīdzēt* valdes locekle.
- Šovasar Kuldīgā kopā ar brāli Ģirtu Jankovski atvēra baru *Didra*.
- Publicējusies žurnālā *Rīgas Laiks* un interneta žurnālos *Punctummagazine* un *Satori*.
- Vairāk nekā 20 gadu pieredze mārketingā un komunikācijā iegūta, strādājot dažādos uzņēmumos.

„Bērnudārzā taču māca, ka nedrīkst citu apsaucāt tikai tāpēc, ka viņš ir citādāks. Bet, kad kļūstam vecāki, pēkšņi kāpjām uz skatuves un sākam citiem teikt kaut kādu vājprātu.”

kāds ir visiem citiem. Nu, kāpēc man nav pieejami tie valsts resursi, kādi citiem ir?

Viens piemērs. Bija laiks, kad es gāju praidā. Reiz ejam, ielas malā stāv vīrietis ar plakātu pret praidu. Mums skan mūzika *Zilais karbunkulis*, un es pēc brīža skatos, ka vīrs sāk mūzikas ritmā mīnāties. Tad atpapas, sastingst, bet pēc laika atkal sāk šūpoties. Saproti, integrācijai vajag vienkārši kopā uzdejojot, mierīgi pasēdēt kafējnicā, būt līdzās. Stāvēt rindā pēc piena, izpalīdzēt kaimiņam ar bērnu pieskatīšanu, ikdienas darbīem. Mēs visi esam līdzīgi.

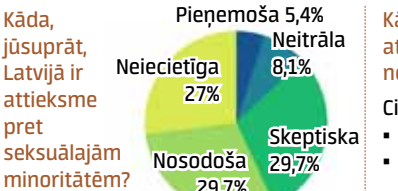
Vai šajā jomā kas mainīsies?

Mēs jau pārāk daudz laika tam esam veltījuši. Ja tu šo jautājumu uzdotu pirms trīs gadiem, es atbildētu, ka šajā laikā viss jau būs kārtībā. Nav. Ir ļoti, ļoti jauni cilvēki, kuriem pieder dažādas skatuves.

Cik aizspriedumaini esam desmit ballu skald?

Deviņas balles. Mēs esam čempioni. Ar aizspriedumiem dažādās jomās esam Eiropas zemākajā galā.

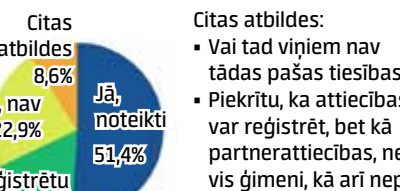
KURZEMNIEKS JAUTĀ

Kāpēc pret seksuāli atšķirīgajiem valda neiecietība?

Citas atbildes:

- Padomju laika cilvēki
- Varētu jau pieciest, ja neuzbāztos
- Viss iepriekš minētais

Vai homoseksuāliem cilvēkiem Latvijā vajadzīgas tādas pašas tiesības kā citiem?

Jā, izņemot reģistrētu viendzimuma laulību 17,1%

Citas atbildes:

- Vai tad viņiem nav tādas pašas tiesības?
- Piekritu, ka attiecības var reģistrēt, bet kā partnerattiecības, nevis ģimeni, kā arī nepiekrītu bērnu adopcijai.

VIEDOKĻI
Kāpēc latvieši ir tik neiecietīgi pret homoseksuāliem cilvēkiem? NEDRĪKST DEVALVĒT ĢIMENI

● **Jānis Iesalnieks**, 13. Saeimas deputāts (Nacionālā apvienība):

– Homoseksuāli un biseksuāli cilvēki mūsu vidū vienmēr ir dzīvojuši un dzīvos, un vismaz savā paņiņu lokā vai *informātajā burbulī* es nejutu īpašu naidīgumu pret viņiem vai viņu attiecībām. Bet cilvēkiem nepatīk mēģinājumi pārdefinēt tādas sabiedrības ilgtēmienu attīstībai būtiskus un gadu simtos neapšaubītus institūtus kā laulība un ģimene. Vai arī, un tas parādījies pēdējā laikā, pat tādas bioloģiski noteiktas jēdzienus kā sieviete un vīrietis. Tautas ataudzi nodrošina tās ģimenes, kurās ir tēvs, māte un bērni, pat tad, ja kāda no vecākiem ģimenē vairs nav. Cilvēki pamatoti uztraucas par atsevišķu ideoloģisku strāvājumu centieniem devalvēt ģimenes kā sabiedrības pamatstūņiņas nozīmi.

DAŽĀDĀ UN ATŠĶIRĪGĀ PIENĒMŠANA

● **Ieva Brante**, juriste, attiecību speciāliste:

– Mēs pricējamies par oriģināliem un atšķirīgiem cilvēkiem, kuri prot savu domu izteikt vārdos un demonstrēt darbos, taču ne vienmēr esam gatavi to saprast un pieņemt. Bieži citādību noliedzam. Padomijas laikā cilvēks bija nekās. Kalpojoša skrūve lielajā gaļas mašīnā. Padomija mainīja cilvēku domāšanu un izkropļoja uzskatus. Joprojām labprāt apvienojamies pret cilvēku, nevis pret sistēmu. Arī pati kādreiz noliedzu viendzimuma attiecības, bet šodien uzskatu, ka laulības institūts netiks grauts, ja tiks izveidots viendzimuma attiecību regulējums.

Uz drosmīgiem māksliniekiem skatos un cieņu viņu uzdrīkstēšanas sistēmai, cilvēku uzskatiem mest izcaucējumu. Mēs sen vairs neesam skrūves. Driķstam staigāt atšķirīgās drēbēs, ķemmēt matus uz dažādām pusēm, mums drīkst negaršot griķi ar pienu. Būt ar citādu viedokli nenozīmē graut valsts pamatus. Mēs drīkstam par kādu iestāties, lai norādītu uz sistēmas trūkumiem.

Skolas klasē man bija meitene, kas rakstīja ar kreiso roku. Viņa regulāri no skolotājas saņēma sitienu ar lineālu pa pirkstiem, sliktu atzīmi un piezīmi par nepaklausību. Šodien mūsu Valsts prezidents ir kreilīti, ārlietu ministrs – gejs, un galvaspilsētā uz skolas sienas mūsu kritisko domāšanu veicina *kritiski vērtējams* gleznojums. Mēs vēlamies bērnos atstāt oriģinālu redzējumu uz pasauli, dot brīvību un saglabāt viņu individualitāti. Vēlamies būt moderni un mācāties no viņiem jaunus knifus. Tad kāpēc šis *mūsdienīgais knifis* nevarētu būt atvērtība un iecietība, dažādā un atšķirīgā pieņemšana?

SEKAS VAR BŪT PAT DOMAS PAR PAŠNĀVĪBU

● **Marija Ābeltiņa**, psihologe:

– Mēs visi esam sociālas būtnes, un citu cilvēku pieņemšana mums ir svarīga. Ja no cilvēkiem, no sabiedrības kopumā ilgstoši neizjūt pieņemšanu, tas atstāj sekas uz mentālo veselību, bojā dzīves kvalitāti. Seksuālā orientācija cilvēkos nereti izraisa neilvēcīgas reakcijas, un tām ir ļoti ļauni nopietnas sekas. Mobings no darbavietas, skolas vai potenciālajiem draugiem, kuri tajā brīdī nav draugi. Sekas var būt pat domas par pašnāvību.

Kāpēc ir tāda neiecietība? Psihologs var atbildēt tikai daļēji. Tas būtu jājautā arī antropologiem, vēsturniekiem – kā veidojusies sabiedrība. Pie mums nav notikusi tāda seksuālā revolūcija, kāda bija citās valstīs, un daudzi jautājumi par seksualitāti ir diezgan neskaidri. Atcerieties – padomju gados bija TV tilts ar Ameriku, un tajā izskanēja slavenā frāze: „PSRS sekss nav!” Tas bija 1986. gada 17. jūlijā. Pēc laika sekoja Atmoda, un, iespējams, par seksualitāti esam palikuši neizpratnē, par to, kā tā veidojas. Kaut mūsdienās informācijas ir daudz, diemžēl ir arī ļoti daudz dezinformācijas un sagrozītu ziņu, kuras cilvēki nereti uzver par pareizām. Par to, ka homoseksualitāte ir bīstama, ka tā var pieļiņt. Absolūts mīts! Un cilvēki jauc homoseksualitāti ar pedofiliju. Viens ir noziedzīgs nodarījums pret bērniem, otra ir seksuālā orientācija. Kad cilvēki to sajauc un sāk karot, viņi nesaprot, ka karo ne ar īsto cilvēku un ne par lietu un ka tas ir šauslīgs pārpratoms.

Mediju atbalsta fonda ieguldījums no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par materiāla saturu atbild laikraksts *Kurzemnieks*.

Dzimtenes mīlestības balss

Pārsteidzošs tas Kuldīgas novads! Ārēji kluss un mierīgs, ar gleznainām vietām, sarkaniem jumtiem, muižām... Ja kādam prasīsiet, neizbēgami pazibēs nosaukums *tūrisma pērle*. Bet, ja pajautātu, cik novada iedzīvotāju ir patriotiski nesuši Latvijas vārdu pasaulē? Vai nosauks?

Es varu nosaukt daudz vairāk nekā divdesmit, kuri, mīlot Kuldīgas novadu, ir savu talantu nešauboties atdevuši Latvijai. Tāpat kā viņu vecāki un vecvecāki, mīlot savu zemi, Kurzemes ļaudis. Izvēlies nu, par kuru no daudzajiem rakstīt! Tā kā esmu Pelču bibliotekāre, izvēlējos divus pagasta cilvēkus, jo abus raksturo jēdziens *dzimtenes mīlestības balss*.

Eduards Freimanis: par neatkarību un sirmo Kuldīgu

Nezināmam Kuldīgas ģimnāzistam ar kautrīgu pseidonīmu Eduards Vilnis laikraksts *Kurzemnieks* 1937. gadā pēkšņi nodrukā dzejoli. Tas bija sākums! Kā pats autors Eduards Freimanis (1921–2005) piemin biogrāfijā: „Tā bija jocīga padarīšana lauku puikam, kam patika lauku darbi, spēlēt bumbu un vingrot. Bet es ne spēju nerakstīt!”

Sogad Kuldīgas bibliotēka izveidoja skaitu virtuālo izstādi, jo rakstniekam apritēja 100 gadu. Cik lepmi bijām, ka bibliotēkā varējām izlikt viņa dāvātos manuskriptus! Sākotnēji tie visi rakstīti ar roku, un var apbrīnot, kā autors, kurš 1941. gadā beidzis Kuldīgas ģimnāziju un nežēlīgi ierauts kara haosā, visu mūžu saglabājis mīlestību pret dzimteni. Tie ir darbi par Latviju, dzimto novadu – romāni, stāstu krājumi, lugas, arī dzeja, kas nezaudē aktualitāti un veltīta arī jums, kuldīdznieki.

Tikai 1989. gadā, pēc vairāk nekā 40 gadiem, rakstnieks, ne mirkli nešauboties, apmeklēja dzimteni, kaut arī nokļūt Latvijā vēl nemaz nav tik viegli. Viņš raksta Kuldīgas bibliotēkas vadītājai Ainaī Laksbergai: „Esiet sveicināti neatkarīgajā Latvijā! Rakstot šo vēstuli,

Rakstnieks Eduards Freimanis.

domāju, ka šī diena ieies mūsu vēsturē kā otra diženākā diena pēc 18. novembra 1918. gadā. Otrā Latvijas neatkarības pasludināšanas diena.” (Domāts 1990. gada 4. maijs.) Kā trimdā dzīvojis latvietis, E. Freimanis zināja, ka viņam ļoti paveicies atkal ieraudzīt dzimteni. Dzejā viņš uzrunā tos, kam tas netika lemts.

Kuldīdzniekiem

Vai izdosies mums paveikt dižus darbus,
kas kļūs par pieminekļiem jaunam laikam?

Es strādāšu, cik atļaus vecie spēki,
vai jūs man līdzī nāksiet ticībā un darbā?

Es gribu ticēt jums – tām dažām balsīm,
kas atsaucas, man palīdz atdzimt jaunam.

Ja augs tas pulks, kas rokās sadosies,
viens otram palīdzot, cels savas gaismas pilis.

Tad celsies tauta! Nāks tai atdzimšana,
un sirmā Kuldīga kļūs lepna vadone!

Izlūdzies ticību

Nezūdi, draugs, ja nomirsti,
gaišo Latviju neredzējis.
Tāds mūsu paaudzēm liktenis –
vairāk sāpju kā laimes mums bijis.
Sapņos skati Latviju jaunu,
tad būs vieglāk svešumu panest.
Esi peticīgs – neprasi laimi
sūrā dzīvē zem svešuma lāsta.
Pat ja appulsies svešajā zemē,
tevi atpēstīs pārļaicīgs miers.
Būs vienalga, vai svešums vai
mājas...
Tagad izlūdzies ticību dzīvei.

Ģenerāļa Mārtiņa Hartmaņa meitas, Astrīdes Ivaskas dzejolis tēvam

Tur tajā darezā – kā Lestenē teica –
drīkstēju staigāt starp bišu stropiem,
sajust uz mēles savas valodas medu.
Kā gulbji –
lūk, tā tie iet un iet,
un neapstājas. Ai, turiet ciet!
Vai tiešām viņiem jāaiziet?
Tur tajā darezā –
„Kā gulbji balti padebeši iet”,
tie iet un iet, un neaiziet.

Padebeši ir brīnumains vārds;
leišu valodā gluži tāda nava,
bet es esmu dzīvojusi viņu ēnā
savas valodas dārzā.
Tur mani apņēma ķērpainas ābeles
un deva man dzidros, rožābolus,
spoliņus, vēlos māleņus.
Bet Dapātu ķezariņus, tos turiet ciet,
kaut mājām bijis jāaiziet,
tos ceļamaizei līdzī paņēmiel!

Kā gulbji senie vārdi iet,
tos pieminiet, tos pieminiet!

/No A. Ivaskas izlases ...jo rudens ir
mans atgriešanās laiks, 1998./

Mārtiņš Hartmanis: „Es palieku šeit”

Daudziem latviešiem, dodoties svešumā,
bija izvēle, bet ģenerālim Mārtiņam Hartmanim
dzīves ceļš bija nolemts jau sen –
katram karavīram savs liktenis, ko viņš izvēlas,
sākot kalpot tēvzemei.

M. Hartmanis (1882–1941) dzimis 18. oktobrī Kuldīgas (Pelču) pagasta *Dapatās*. Mācījies Kuldīgā, pēc tam iestājies armijā. Karjera bijusi karavīra cienīga. Kā teikts Latvijas Kara muzeja mājaslapā: „1919. gada 1. jūlija kaujā starp Juglas ezeru un Baltezeru pie Stalažu kroga, kad ienaidnieka apšaudes laikā tika sagrautas mūsu sakaru līnijas, Hartmanis, neskatoties uz spēcīgo uguni, atjaunoja sakarus ar igauņu daļām, sekmējot Juglas tilta nocietinājumu ieņemšanu.” Par šiem nopelniem viņam 1926. gadā piešķirts Lāčplēša Kara ordenis. (LNB virtuālajā enciklopēdijā var interesēties par viņa armijas gaitām.)

Vēsturnieks Edgars Andersons norāda, ka ārzemju militārpersonas Latvijas armijas štāba priekšnieku M. Hartmani raksturojušas kā „vienu no inteliģentākajiem, spējīgākajiem un reprezentablākajiem Latvijas armijas ģenerāļiem”. Otrā pasaules kara sākums Lestenē godavīra dzīvi pārrāva – 1941. gada 7. jūlijā M. Hartmanim Maskavā piespriests nāvessods, kas izpildīts 27. jūlijā.

Lestenes atmiņu dienā tiek pieminēts ne tikai Kuldīgas novada patriota vārds. Ir skaista pēctecība, ko armijnieki dēvē par Melnās kafijas

Ģenerālis Mārtiņš Hartmanis.

vakaru, proti, katru gadu 30. novembrī Latvijas Nacionālajai aizsardzības akadēmija (LNNA) Brāļu kapos rīko ceremoniju, kurā kadeti aizdedz lāpas, un pēc tam pie tases melnas kafijas ar rudzu maizi, apziestu ar marmelādi (tajos laikos karavīriem tas bija smalks gardums!) tiek pieminēti pirmajās kaujās kritušie kadeti.

Vēl kāds notikums saistīts ar M. Hartmaņa ieaudzināto mīlestību pret dzimto zemi. Viņa bērni – dzejniece Astrīde Ivaska un dēls Juris

Ģenerāļa meita,
dzejniece
Astrīde
Ivaska
ar vīru,
dzejnieku,
literatūrzinātnieku
Ivaru
Ivasku.

Hartmanis – jau daudzus gadus pirms Latvijas neatkarības atjaunošanas iegādājās Goda zobenu. Tādu pašu, kāds tēvam tika konfiscēts aresta laikā. Katru gadu par nesavtīgu tēvzemes mīlestību šis zobens kā pēctecības simbols tiek pasniegts labākajam LNAA absolventam. Tā Latvijas svētku mēnesī katru gadu tiek pieminēts Kuldīgas novada vārds. Lai Latvijas svētki jums ir arī kā pārmantojamu vērtību simbols jebkurā pasaules malā!

Aija Kņaze, Pelču bibliotēkas arhīva foto

SARUNA AR JUBILĀRI

Personas kods sākas skaisti

Marta Selecka ir rīdziniece un nu jau daļēji kuldīdzniece, kura dzimusi Lāčplēša dienā un saka: „Personas kods skaisti iesākas ar 1111.”

Marta gadiem iemīļojusi Kuldīgu un teic: „Puse manas dzīves tagad rit šeit. Rīdzinieku acīs šī pilsēta vienmēr bijusi kā Kurzemes pērle. Mums te dzīvo draugi, pie kuriem tik bieži ciemojamies, līdz ar vīru nolēmām arī paši iegādāties īpašumu. Būvējam Kuldīgā sev brīvdienu māju.”

Latvijas Kultūras akadēmijā M.Selecka studējusi socioloģiju, Latvijas Universitātē ieguvusi maģistres grādu komunikāciju zinātnē un turpinājusi studēt doktorantūrā. Viņa ir producente un režisore bērnu raidījumiem *Tutas lietas*, *Emī un Rū*, *Ukulele* un citiem un jau drīz vadītājas lomā būs atkal redzama LTV1 raidījumos *Te* un *Lite ratīre*.

SVINĒT KOPĀ AR VALSTI

Par to, cik gadu Martai aprit, viņa atjoko: „Gribētos, lai ir 35, tomēr ir daži gadi vairāk. Man ļoti patīk, ka dzimšanas diena ir tieši 11. novembrī – patīk svinēt kopā ar valsti. Tas ir brīnišķīgi! Domāju, ka visi, kuri piedzimuši kādās svētku dienās, priecājas, ka tie ir svētki visiem. Vienmēr varu Rīgā iziet gar krastmalu, kas izpušķota

ar valsts karogiem un sarkanbalt-sarkanām svečitēm. Bet, kad es piedzimu, neviens nezināja, ka tāda Lāčplēša diena ir. Vienīgi tēvabrālis, režisors Ivars Seleckis, bija teicis manai mammai, ka mana dzimšanas diena ir Lāčplēša dienā.”

VĒLAS SAŅEMT KO RADOŠU

Marta priecājas dzimšanas dienā saņemt ziedus, grāmatas vai ko pašu radītu – mākslas darbu vai dziesmu: „Šogad bija ļoti foršs pārsteigums! Veidojam bēbīšiem raidījumu *Ukulele* un nesen radījām dzimšanas dienas dziesmiņu. Un kolēģi šo dziesmu nodziedāja man! Bija jauki to dzirdēt, zinot, ka esmu piedalījies tās radīšanā. Bet vienreiz no kolēģa Gustava Terzena saņēmu ļoti smieklīgu, pašrakstītu dzejoliņu par Lāčplēšiem. Daudziem šķiet asprātīgi Lāčplēša dienu savilkt kopā ar manu dzimšanas dienu un sveikt mani ar patriotisku piesitienu.”

IEMĀCĪTIES AIZBĒGT NO DARBIEM

Jubilāre, gadiem ejot, izvīzot

Jubilāre Marta Selecka vada LTV raidījumus *Te* un *Literatūra*, ir producente un režisore arī bērnu raidījumiem *Tutas lietas*, *Emī un Rū*, *Ukulele* un citiem.

mērķi – nezaudēt jauneklīgu: „Domāju, kā vienmēr iet uz priekšu, darboties, uzņemties pietiekami lielu, vecumam atbilstošu atbildību un tajā pašā laikā nepazaudēt dzīves vieglumu, prieku.” Tālāki mērķi esot pabeigt Kuldīgā būvēt māju, domāt par sava uzņēmuma labklājību, nākotni. Vēl viņa gribētu, lai beidzas kovidā pandēmija: „Šis laiks rada negatīvas emocijas. Gribas, lai visi vakcinētos, lai cilvēki nebūtu tik egoistiski un padomātu arī

par sabiedrības interesēm.” Marta gribētu aizceļot uz eksotiskām vietām Japānā, Austrālijā, Jaunzēlandē: „Esmu ļoti aizrāvusies ar darbu un daru to ar prieku, taču gribētu iemācīties atpūsties.”

SVARĪGA MŪZIKA UN DABA

Martu vēl iedvesmo pastaigas, daba un mūzika: „Filmējot bērniem raidījumus, process ir ļoti radošs, mēs veidojam arī muzikālus priekšnesumus, organizējam koncertus. Ziemassvētkos būs

Tutas lietu koncerttūre, un mēs jau izvēlamies dziesmas – top programma. Man patīk gan pašai muzicēt, gan strādāt kopā ar muzikāliem cilvēkiem. Jāzēpa Međina mūzikas skolā esmu beigusi flautas klasi un pēc tam spēlējusi orķestrī.” Iedvesmojot arī ūdens klātbūtne: „Maniem vecvecākiem lauki ir Krustpils pusē pie Daugavas, un tagad mūsu nopirktais zemesgabals Kuldīgā atrodas pie Ventas.”

KOMANDA, DROSME UN PACIETĪBA

Par atziņām, kas gadu gaitā iegūtas, gaviļniece teic: „Nevajag lauzties aizslēgtās durvīs – visas izdevības atnāks tāpat. Nevajag bojāt karmu un pārdzīvot par to, kas uzreiz neizdodas, jo pēc laika tas noteikti izdosies jau citā kvalitātē. Ir svarīgi vākt sev apkārt stipru komandu – savējos cilvēkus, kuriem var uzticēties, ar kuriem sastrādāties, veidojot jaunus projektus. Un nevajag baidīties no atbildības. Citreiz vajag riskēt.”

Martas mīļākais un jautrākais teiciens esot: „Skaistums noveco, bet stulbums ir mūžīgs.” To viņa apkārt saredzot bieži, arī pandēmijas kontekstā.

Amanda Gustovska
Martas Seleckas arhīva foto

PIRMATSKANOJUMS

Liepājas iela Kuldīgā – mūziķu īpašā dāvana

Atzīti Brazīlijas mūziķi kopā ar latviešu kolēģiem, gan pazīstamiem, gan talantīgiem jauniem māksliniekiem, festivālā *Brazilian Baltic Festival* radījuši īpašu sveicienu Latvijas 103. dzimšanas dienā – jaunu skaņējumu Aivara Hermana un Igo dziesmai *Liepājas iela Kuldīgā*.

Dziesmu aranžējis un portugāļu tekstu radījis *Brazilian Baltic Festival* mākslinieciskais vadītājs, starptautiski atzītais komponists Felipe Radiceti. Pirmatskaņojums 18. novembrī būs vietnē *YouTube* festivāla kanālā.

Festivāla producente, radio *NABA* balss Solanža Karlauskis (*Solange Hanriot Karlauskis*, Latvijā dzīvo vairāk nekā 20 gadus) stāsta, ka *Liepājas iela* jeb *Rua Liepajas* ir divu valstu mūziķu īpaša dāvana Latvijas dzimšanas dienā: „*Brazilian Baltic Festival* šogad apvienojis iemīļotus un jaunus mūziķus Latvijas un Brazīlijas mākslas projektā ar mērķi tuvināt dažādas mākslas formas.”

Dziesma pirmoreiz ierakstīta 2014. gadā pirms festivāla *Dzīves Kuldīgā* koncertiem Sv. Annas baznīcas dārzā. Kā festivāla *YouTube* kanālā stāsta Igo, kompozīcijas tapšana bijusi neierasta. Sākumā A.Hermanis radījis ins-

trumentālu skaņdarbu, kas veltīts Kuldīgai, kurā atrodas slavenās pilsētas Liepājas ne mazāk cienījamā iela. Pēc gada Igo piedāvājis uzrakstīt arī vārdus. Līdz ar to eksistē divas kompozīcijas: instrumentālā versija un dziesma.

Tagad latviešu un brazīliešu mūziķi to izvēlējušies kopdarbam, un *Liepājas iela* jeb *Rua Liepajas* skan Brazīlijā iecienītā bosanovas stila ritmos gan portugāļu, gan latviešu valodā. A.Hermanis stāsta, ka viņam brazīliešu mūzika vienmēr patikusi ģitāras spēlēšanas veida dēļ. Kad Igo ierunājies par dziesmu Kuldīgas svētkiem, mūziķim licies, ka tā varētu būt pietuvināta bosanovas ritmiem. „Tagad es ar prieku klausos jaunajā, brīnišķīgajā versijā portugāļu valodā, kas ir tik plūstoša un piemērota dziedāšanai atšķirībā no latviešu valodas, kurā ir līdzskaņi, patskaņi un sarežģīti to savienojumi.”

Ieskaņojumā piedalījušies Latvi-

jas mūziķi A.Hermanis, Igo, Ieva Akuratere, Indriķis Veitners, Laimis Rācenājs, Maīss Akuraters, Kaspars Kurdeko, Toms Poišs, Katrīna Paula Dīringa, Madara Eleonora Mežale, Kristīne Tukre un Vladislavs Gluščenko un Brazīlijas mūziķi Žoka Perpiņjans (*Joca Perpignan*), *Couple Coffee*, Kalka Karvaļu (*Cacala Carvalho*), Antoniu Geha (*Antonio Guerra*) un Marianna Leporasi (*Marianna Leporace*). Visi piekrituši festivālā sadarboties līdz 2023. gadam un radīt vēl citus skaņdarbus. „Mums ir daudz kopīga, ko darīt,” tā kādreizējais kuldīdznieks L.Rācenājs. „Latvija uz Brazīlijas fona ir ļoti maziņa, bet mums ir daudz interesantu lietu. Savukārt bez bosanovas un sambas mēs varam uzzināt arī daudz cita par Brazīliju. Esmu tur bijis un dziedājis kopā ar brazīļiem, bet te vēl ne. Ceru, ka tiksīties klātienē.”

Festivālā iesaistīts arī māksli-

Liepājas iela Kuldīgā – mākslinieka Gunta Arāja glezna, kas radīta mūzikas festivālam *Brazilian Baltic Festival* par godu 18. novembrim.

nieks Guntis Arājs. Viņš īpaši šai sadarbībai uzgleznojis darbu *Liepājas iela*. *Brazilian Baltic Festival* mājvieta ir VEF kultūras pils Rīgā. Pirmoreizi festivāls Latvijā izskanēja koncertos 2018. gadā.

* Bosanova – mūzikas stils; Brazīlijā radies 50. gadu otrajā pusē sambas un džezas saplūsmē. Starptautisku popularitāti tas ieguva 60. gados. *Bossa nova* tulkojumā no portugāļu valodas nozīmē *jaunais stils* jeb *jaunais vilnis*.

Daina Tāfelberga,
Elmārs Barkāns
Publicitātes foto

NEDEĻAS VIESIS

SOMIJAS SUDRABS – Latvijas futbolistam

Latvijas futbola izlases dalībnieks, novadnieks JĀNIS IKAUNIEKS, šosezon spēlējot Somijas čempionātā, kopā ar komandu *KuPs (Kuopio Palloseura)* kļuvis par vicečempionu. Vai profesionālais futbolists ar paveikto ir apmierināts? Jānis jau atgriezies Latvijā, Liepājā, un māsēdes laikā mūsu saruna notiek tiešsaistē.

emocijas bija sakāpinātas. **Kāds ir Somijas futbols?**

Katrs moments ir atšķirīgs – nevaru iezīmēt atsevišķas līgas iezīmes. Vienīgi ir labāka infrastruktūra, stadionu sakoptāki. Āziotāža ir lielāka nekā Latvijas futbolā, vairāk līdzjutēju valstī seko līdzī. Vidējais čempionāta līmenis labāks ir Somijā, bet, ja Latvijas čempioni RFS spēlētu ar Somijas čempioniem HJK, domāju, ka spēle būtu visai līdzīga.

Lasītājus interesē profesionāla futbolista darbdiena.

Katram tā ir citādāka. Pēc brokastīm braucu uz stadionu, kur jābūt 9.30, treniņš sākas 10.30. Dažas dienas ir vēl otrs. Ja gaidāma izbraukuma spēle, diena pirms tās ir brīvdiena. Parastajā treniņdienā pusdienas ir ap diviem, un pēc tam var darīt, ko vēlas. Pēcpusdienā var apmeklēt treniņu zāli. Man patīk darīt to, kas ļauj justies mundrāk. Dzīvoju daudzdzīvokļu māju kompleksā, bez manis vēl tur ir seši komandas biedri.

Somu valodu necentos apgūt, un to arī nevienu nespēž, jo saziņas valoda komandā ir angļu, treneris norādījumus dod angļiski. Sezoni visu laiku bija ap desmit leģionāriem, tikpat arī somu spēlētāji.

Kā pavadīji brīvdienas? Vai izdevās apskatīt Somiju?

Vienojoties par sarunas laiku, sacīji, ka komandai ir atpūtas nedēļa. Izstāsti, ko tas nozīmē!

Sanāk garš atvaļinājums. Pāris dienu pēc pēdējās spēles bija komandas vakariņas, kopā ar mums bija arī komandas direktors, prezidents. Katrai vienībai jau ir citādāk, bet mums tie spēlētāji, kuri vēlas, varēja doties uz villu ārpus pilsētas. Tā bija foršā vietā pie dabas. Trīs dienas es ar vairākiem komandas biedriem spēlēju boulingu, kāpu kalnā, braucu ar kartingu, atpūtos pirtī un baļņā, cits iemalkoja kādu grādīgu dzērienu. Arī ceturtdien, piektdien katrs varēja darīt, ko grib. Mēs ar pāris komandas biedriem gājām savam priekam trenēties. Atpūtas nometnē no komandas bijām 30–40%. Bet šī nedēļa neskaitījās atvaļinājums – tā bija pēdējā darba nedēļa.

Sarunu jau gan vajadzēja sākt ar apsveikuma vārdiem par Somijas sudrabu.

Es to neuzskatu par panākumu. Otrā vieta ir otrā. Panākums būtu tad, ja izdodotos panākt plānoto, un tas bija kļūt par čempioniem, bet noteikti nebija plāna iegūt otro vietu. Pēdējo spēli mājās vajadzēja uzvarēt, stadionā mūs atbalstīt bija ieradusies gandrīz astoņi tūkstoši cilvēku. Skatītāju ziņā šajā sezonā tas bija rekords, un atmosfēra – laba. Nospēlējām 1:1. Mums bija par vienu punktu mazāk nekā komandai HJK, līdz ar to

tā kļuva par Somijas čempioni. Bet mēs vinnējām kausu, un tas bija ļoti labi. Arī Eiropas izcīņā starptautiskajā līmenī tikām līdz *play-off* raundam, un arī tas ir ļoti labs panākums. Pretī mums laukumā bija Vācijas augstākās līgas komanda, tai ir augsts futbola līmenis, un tai pāri netiekām, grupu turnīrā neieklūvām. Taču nospēlējām komandas, kas skaitās spēcīgākas par mums, arī budžeta ziņā pārākas. Kluba prezidents un vadība ar komandas paveikto ir apmierināti.

Kādu vērtējumu par sezonu ieliku pats sev?

Grūti pateikt. Gribējās spēlēt piedalīties vairāk, būt vairāk uz laukuma kopā ar komandu. Eiropas visās spēlēs nospēlēju, bet līgā tik daudz nepiedalījās, jo bija potītes trauma – kaula lūzums. Tas patraucēja.

Kura spēle visspilgtāk paliks atmiņā?

Sezonas sākumā kausa izcīņas pusfināls. Tā bija sarežģīta spēle, bija labs pretinieks. Uzvarējām ar 2:1, un es guvu komandas otro vērtus. Tagad ar treneriem

runājot, viņi teica: ja tik labā līmenī varētu spēlēt visu sezonu, es būtu Somijas līgas labākais spēlētājs. Protams, tādu līmeni grūti noturēt. Pēc šīs spēles saņemto vērtus. Tas bija svarīgs brīdis, jo, pateicoties tam, tikām nākamajā kārtā, kur bija iespēja spēlēt ar Vācijas bundeslīgas komandu. Arī tur

Mirkļi no spēlēm.

ORIENTĒSANĀS SPORTS

Sadala medaļas, godina labākos

Kuldīgas novada čempionātā orientēšanās sportā un Gaida Šūpulnieka piemiņas sacensībās Padures pagastā, Mazā Nabes ezera apkārtnē, uz starta stājās 67 dalībnieki no tuvākas un tālākas apkārtnes.

Vislielākā konkurence bija spēcīgākajā vīriešu un sieviešu grupā, kā arī grupā V50, kurā norisinās cīņa par G.Šūpulnieka piemiņas balvu. Ierobežojumu dēļ grupu skaits bija jāsamazinā, un šoreiz nstartēja visjaunākie orientieri.

Šis apvidus izvēlēts jau pērn, bet valstī ieviesto ierobežojumu dēļ sacensības vairākkārt pārceltas, līdz tika atceltas pavisam. Tagad neviens vien dalībnieks atzinis, ka atsevišķas vietas bijušas īpaši piņķerīgas, bet vieta interesanta – daudzveidības un arī savdabības ziņā. „Visa kartētā teritorija atrodas lielā un lēzenā Mazā Nabes ezera nogāzē, ko šķēļ vairākas upītes, kas vietām ir bebru uzpludinātas un pavisam nepārvaramas, citur ir stāvas un dziļas gravas,” stāsta viena no organizatorēm Janeta Turka.

Spēcīgākajā grupā visveiksmīgāk ar uzdevumu galā tika un par Kuldīgas novada čempionu kļuva saldenieks, pieredzējušais orientierists Oskars Zērnis, viņam piekāpās kuldīdznieks Kristaps Bērziņš un čempiona kluba biedrs Uldis Brucis. Sievietēm uzvarēja kuldīdzniece Māriete Bērziņa, aiz sevis atstājot Līgu Smilgāni no Saldus un Daci Freidenfeldi no Liepājas. Par ceļojošās G.Šūpulnieka piemiņas balvas saimnieku uz gadu kļuva Ivars Valtass no Saldus, viņam piekāpās Andris Leja no Talsiem un viens no iepriekšējiem balvas ieguvējiem – Guntis Dudis no Jelgavas kluba *Alnis*.

Orientēšanās kluba Taka arhīva foto

Kuldīgas novada orientēšanās sporta čempionātā sievietēm uzvarēja kuldīdzniece Māriete Bērziņa, trešajā vietā – Dace Freidenfelde no Liepājas.

Rezultāti citās grupās	(Saldus), Kristīne Firere (Saldus).	V65 grupā Egils Mauliņš (Saldus), Māris Otaņķis (Taka), Miervaldis Bušs (Alnis).
S14 grupā Māra Segliņa (Alnis), Annija Mankus (Saldus), Kate Balode (Talsi); zēniem Raivo Zuraļovs (Saldus).	VB grupā Kristaps Freidenfelds (Liepāja), Miķelis Taukačs (Sprīdītis), Jānis Kristiņš (Kuldīga).	S75 grupā Māra Bolšteina (Alnis), Ilze Bruce (Saldus), Vaira Čerņiševa (Ziemeļkurzeme).
S18 grupā Tina Spektore (Auseklis).	S50 grupā Inta Porīke (Alnis), Iveta Priedīte (Saldus), Skaidrīte Otaņķe (Taka).	V75 grupā Arvīds Teteris, Alfrēds Brālītis, Jānis Pommers (visi no Takas).
SB grupā Anna Marija Firere (Saldus), Signe Plānice	S65 grupā Liene Buša (Alnis), Inese Mauliņa (Saldus).	

GADA BALVA

Ieteikt labākos vietējos

Līdz 26. novembrim vietnē www.kuldigasports.lv var aizpildīt anketu par sporta sasniegumiem šogad. Kuldīgas gada balvu sportā plānots pasniegt ārā – 27. decembrī 19.00 Kalna ielas pagalmā.

TRIS ZVAIGŽŅU BALVA

Par ko nobalsos tauta?

Latvijas Olimpiskā komiteja nosaukusi žūrijas virzītos kandidātus *Trīs Zvaigžņu balvas* kategorijām. Tautas balsojumā ikviens savu vērtējumu var izteikt līdz 28. novembrim mājaslapā *TrisZvaigznubalva.lv*.

1. kārtā kandidātus izvirzīja plašs sporta sabiedrības un profesionāļu loks. Saskaņot balsis, žūrija apstiprinājusi 11 kategorijas un pretendentes, kuri ieguvuši visvairāk balsu un tālāk tiek izvirzīti tautas balsojumam.

Gada izrāviens sportā: 3x3 basketbola izlase, svarcēlājs Artūrs Plēsnieks, smailotājs Roberts Akmens.	Gada sporta treneris: Eduards Andruškevičs (svarcēlšana), Harijs Vītolīņš (hokejs), Raimonds Feldmanis (3x3 basketbols).	(vieglatlētika), Rihards Snikis (iejāde).
Gada notikums sportā: 3x3 basketbolistu zelta medaļa Tokijas olimpiskajās spēlēs, pasaules čempionāts hokejā, Tokijas olimpiskās spēles.	Gada sporta komanda: Latvijas hokeja izlase, Latvijas volejbola izlase.	Gada sportists tehniskajos sporta veidos: Andžejs Lebedevs (spīdvejs), Jānis Baumanis (rallijkross), Mārtiņš Sesks (rallijs), Pauls Jonass (motokross).
Gada sporta federācija: Latvijas Basketbola savienība, Latvijas Hokeja federācija, Latvijas Volejbola federācija.	Gada komanda individuālajos sporta veidos: 3x3 basketbola izlase, Andris Šics, Juris Šics (kamanīnu sports), Mārtiņš Plaviņš, Edgars Točs (pludmales volejbols), Tina Graudiņa (pludmales volejbols).	Gada sportiste: Anastasija Grigorjeva (brīvā cīņa), Anastasija Kravčenko (pludmales volejbols), Aļona Ostapenko (teniss), Baiba Bendika (biatlons), Tina Graudiņa (pludmales volejbols).
Gada sporta pašvaldība: Liepāja, Rīga, Valmieras novads.	Gada paralimpiskais sportists/-e: Diāna Dadzīte	Gada sportists: Artūrs Plēsnieks (svarcēlšana), Agnis Čavars (3x3 basketbols), Kārlis Pauls Lasmanis (3x3 basketbols), Mairis Briedis (boks).

VIEGLATLĒTIKA

Divi mūsējie Latvijas izlasē

12. decembrī Īrijas galvaspilsētā Dublinā notiks Eiropas čempionāts krosā. Latvijas izlasē iekļauti septiņi sportisti, arī divi kuldīdznieki. Viens no komandas līderiem būs Latvijas rekordists telpās un šīgada krosa vicečempions Uģis Jocis. Savukārt U20 grupā startēs viņa audzēknis Lauris Grīniņš – junioru vicečempions 1500 metros.

SPORTA ORGANIZĀCIJA

Lielāka maksa

Kopš 1. novembra Kuldīgas novada sporta skolas maksas pakalpojumi ir dārgāki, un to deputāti apstiprinājuši oktobra domes sēdē.

„No 1. janvāra valstī minimālā alga no 430 palielināta līdz 500 eiro, ir vairāk izdevumu darbinieku algām, tāpēc pakalpojumu maksa bija jāpārskata,” skaidro sporta skolas direktors Agris Kimbors. „Maksimālais kāpums ir 10%, un vidēji tie ir 20–30 centi par apmeklējuma reizi.” Ar jaunajām cenām var iepazīties mājaslapā: www.kuldigasports.lv.

Pašbilde. Kuopion Palloseura jeb KuPs ir Somijas futbola klubs no Kuopio. Dibināts 1923. gadā, spēlē valsts čempionāta augstākajā līgā.

Neveltots prieks par uzvaru. Jānis Ikaunieks – trešais no labās.

Apskatīju vietas tuvākajā apkārtnē, bet tālāk nekur nedevos. Brīvdienās pa reizei apmeklēju SPA vai izgāju pastaigā pa pilsētu.

Cik ilgi biji projamā?
Kopš februāra, bet ar pārtraukumiem, kad bija jāspēlē Latvijas izlasē, un arī traumas dēļ. Ar šo komandu ir līgums vēl vienai sezonai. Iespējams, atgriezīšos Somijā, bet viss var mainīties. To pašreiz grūti prognozēt. Decembrī paredzētas trīs treniņu nedēļas, bet uz tām nadošos. Ja tur atgriezīšos, tad janvāra sākumā.

Jāņa Ikaunieka arhīva foto

PRIEKĀ AVOTI

Vajadzīgi mērķi, pēc kā tiekties

Beāte Paula Rudzīte ir skrundeniece, kas pašlaik Latvijas Universitātē studē starptautisko ekonomiku un komercdiplomātiju. Viņai ir svarīgi, lai blakus būtu īstie cilvēki un ģimene. Nozīmīga ir personīgā izaugsme, bet Beāte neatteiksies arī no spontānas pastaigas gar jūru.

Izaugsme, panākumi

„Jau no sākumskolas sevī novēroju tendenci, ka brīvlaikos vēlējos ātrāk atgriezties un mācīties. Kopš bērnības mani iepriecināja panākumi mācībās, sportā, mūzikā, izaugsme attieksmē u.tml. Varbūt pats process dažreiz licies mokošs un grūts, taču pēc lietus vienmēr nāk saule jeb tikai pēc smaga darba nāk atalgojums, kas ir lepnums un prieks par padarīto.”

Ceļošana

„Esmu ceļojusi daudz. Tad izgaist jebkādas negatīvās emocijas. Ceļošana manī atklāj ko jaunu, un ir sajūta, ka izstrādājas laimes hormoni. Rodas dziļāka interese par dažādajām kultūrām, cilvēkiem, ēdienu, dabu un likumiem. Tā veidoju atmiņas, kuras paņemt līdzī tādā lākajās dzīves gaitās.”

Ģimene

„Tā man ir ļoti nozīmīga. Šie cilvēki slīktās dienas padarīs labākas un labās dienas – brīnišķīgākas. Ģimene ir īpašs atbalsts, motivācija, padoms un svarīgs laimes avots. Satiekoties vai sazvanoties ar kādu no saviem mīļajiem, iekšēji sajūtu siltumu un sirdsmieru, jo zinu, ka viņiem viss ir kārtībā.”

„Cilvēkam jātiecas pēc jauniem mērķiem, lai patiesi rastu laimi, kā arī prieku par savu izaugsmi un panākumiem.”

Spontānas idejas

„Tās uzlabo garastāvokli, jo kas gan ir labāks par negaidītu piedzīvojumu brīdī, kad plānoju dienu pavadīt mājās. Šādi notikumi nereti noved pie labākajiem mirkļiem un emocijām dzīvē. Viena no spilgtākajām atmiņām ir brauciens ar motorlaivu vienos naktī Rīgā, to neplānojot. Arī pēdējais ceļojums uz Kīpru bija negaidīta ideja sestdienas vakarā, kas noveda pie izlidošanas jau pēc trim dienām.”

Īstie cilvēki

„Ne velti ir teiciens *Parādi savus draugus, un es pateikšu, kas esi tu pats*. Man paveicies, ka apkārt ir pozitīvi, gudri, saprotoši un atbalstoši cilvēki. Viņi apveltīti ar zināšanām dažādās jomās, un esmu pateicīga, ka ar viņu palīdzību spēju papildināt savu zināšanu spektru, apmainīties ar informāciju par dažādām sfērām. Uzskatu, ka jāturas kopā ar tiem, ar kuriem kopā var augt.”

Pastaigas

„Esmu liela pastaigu cienītāja – izbaudu gājienus gar jūru, pa mežu vai kādu parku. Pricējās par zvaigznēm, silto vēju vasaras pievakarē, smaržu pēc lietus, dzestrajām rudens rītiem, cilvēkiem, kas uzsmaida, vai vienkārši mīlīgu sunīti uz ielas. Ikkatrs varam noņērt prieku no tā, kas mums apkārt, jo tas ir pieejams visiem un par brīvu.”

Evelīna Vasiļčika, Beātes Paulas Rudzītes arhīva foto

MANS VAĻASPRIEKŠ

Zīmē cilvēkus, kuri iedvesmo

„Mūzika ir mana ikdiena, tāpēc instrumentu spēlēšana vairāk ir sirdij tīkams darbs, bet zīmēšana ir veids, kā atpūšos,” saka Elizabete Blumberga.

„Rokgrupas Muse animatronikas skatuves robots līdz šim ir mans vienīgais zīmējums, kas nav cilvēka portrets. Redzēju, ka šo robotu zīmējuši daudzi mākslinieki. Nolēmu pamēģināt, un rezultāts bija labāks, nekā gaidīju,” par savu darbu stāsta Elizabete Blumberga.

Grupas Van Halen ģitārists un dziesmu autors Edijs van Halens.

Mūziķis Deivid Gilmore.

Grupas Muse solists, ģitārists un pianists Metjū Belamijs.

„Zīmējot iedziļinos attēla detaļās, un tas mani nomierina. Tā es atpūšos, jo domas ir tikai pie topošā darba,” stāsta kuldīdzniece Elizabete Blumberga. Viņa ir Ventspils mūzikas vidusskolas audzēkne, spēlē trompeti, klavieres, bungas un ģitāru, bet brīvajā laikā zīmūltehnikā rada apjūsmošanas vērtus portretus.

SĀKUMĀ DATORĀ, TAD UZ PAPIĀRA

Zīmēt Elizabetei patīcis, kopš viņa sevi atceroties. Bērnībā mācījies Ādažu Brīvajā Valdorfa skolā, mūzikas skolā un vienu gadu arī mākslas skolā. Noslodze bijusi liela, tādēļ vienu no sev patīkamajām jomām – mūziku – turpinājusi mācīties skolā, bet zīmēšanā pras-

mes pilnveidojusi patstāvīgi. „Kad man bija seši gadi, datorā atklāju aplikāciju *Paint*. Zīmēju datorā, kanālā *YouTube* skatījos, kā zīmē citi, kā taisa skices. No tā mācījos un ar laiku sāku zīmēt uz papīra,” stāsta Elizabete.

KĀ TERAPIJA PAŠAI

„Kad zīmēju, tā ir kā terapija,

kā atpūta. Smalks darbs, kurā ļoti jākoncentrējas. Tas ir radošs process, bet no sevis tajā ielieku maz. Vairāk vēroju bildi un pēc iespējas precīzāk pārnesu to zīmējumā. Ja seriālā man patīk kāds varonis, tad uzzīmēju. Vai arī patīk kāds mūziķis. Zīmēju cilvēkus, kuri mani iedvesmo. Vissarežģītāk portretā ir uzzīmēt matus.”

Jolanta Hercenberga, Elizabetes Blumbergas arhīva foto

PĀRDOD

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briketes (165 EUR/paleta), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (70 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 160 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumam **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tālr. 29249578.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

Sausu **MALKU**. Tālr. 29254530.

Pārdod skaldītu un kluču **MALKU** krāmētā veidā, piegādi nodrošina. Tālr. 26632732.

Skaldītu **MALKU** krāmētā veidā, ātra piegāde. Kravas cena: 120 EUR par trīs steriem. Tālr. 25607959.

Sauskaluša koka **MALKU** – 120 EUR par skaldītu, 95 EUR par klučiem. Kravā 3 steri. Tālr. 26632723.

12 mēn. vecas brūnas un baltais **DĒJĒJVISTAS**. Bez maksas piegāde, pērkot 10 gab. un vairāk. Tālr. 24976880.

Landrases **SIVĒNUS**. Tālr. 29519908.

SIVĒNUS. Tālr. 29143911.

Svaigu **CŪKGAĻU** (svilinātu), min. daudzums: 1/4 (20 kg), 2,80 EUR/kg. Bez maksas piegāde. Tālr. 28890462.

KVIEŠUS, auzas. Tālr. 29560864.

W SVEASKOG
BEZ MAKSAS atīra no krūmiem laukus un citas aizaugušas platības.
PĒRK zarus, cirsma atlikumus, šķeldojamo materiālu.
☎ 25 622 293 (Ārija)

Esi mūsdienīgs!
www.307.lv
Sludinājumus laikrakstā **Kurzemnieks** iesniedz ērti no sava datora
307.lv

PĒRK

3–4 istabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 29828622.

GARĀŽU Priedītēs. Tālr. 29667485.

Investīciju fonds pērk mežu **ĪPAŠUMUS**, cirsmas un lauksaimniecībā izmantojamās zemes. Tūlītēja samaksa – ātra īpašuma izvērtēšana. Tālr. 25396390.

Lauksaimniecības **ZEMI**. Tālr. 26630334.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 20294598.

AUTOMAŠĪNAS metāllūžņiem. Savākšana un norakstīšana – cenā. Tālr. 23554302.

Zis **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA AIBI iepērk gaļas šķirnes krustojuma bulļus, teles eksportam. Liellopus, jaunlopus, teļus, jērus, zirgus kaušanai. Kautsvārā, dzīvsvārā. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Bioloģiem augstākās cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20238990.

Briežu **RAGUS**, brauc pakaļ. Tālr. 29886349.

Rīgas porcelāna rūpnīcas **SERVĪZES**. Tālr. 29954171.

DAŽĀDI

SILTINĀM mājas ar ekovāti, granulām un termoputām. Tālr. 26748235.

ZIEMAS RIEPAS (par viszemākajām cenām Kuldīgā) un montāža, arī sestdienās. Tālr. 26669624.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

Tīra, rok **AKAS**. Tālr. 20499788.

 DZIRDĒS APARĀTI.
Speciāliste audioloģe pie laika, labo, pārdod, konsultē, kur un kā var iegādāties dzirdes aparātus.
23. novembrī no 10.00 līdz 12.00 Kuldīgā, PVA centrā (pasta 2. stāvā), tālr. 26018483.

VAJADŽĪGI

SIA **AGROTEHNIKA** (46103004414) aicina darbā **VEIKALA NODAĻAS VADĪTĀJU**. Alga: no 900 EUR. CV lūdzam sūtīt e-pastā: agrotehnika.kuldiga@apollo.lv, tālr. 29495600.

Atceries abonēt **Kurzemnieku!**

LĪDZJŪTĪBAS

*Cilvēka mūžs ir līdzīgs koklei,
Pārtrūkst stīga, un viss paliek kluss.*

*/Ā.Elksne./
Visdziļākā līdzjūtība Agrim
Padrevicam, brāli mūžībā izvadot.
Darbabiēdi*

*Es noteikti atgriezīšos,
Kad zeme asnus dzīs,
Vai tad, kad lieti, tad, kad sniegi
Vai gājputni debesīs.
Es noteikti vēl atgriezīšos,
Bet tikai citā izskatā –
Kā ūdens malks, kā rasas lāses,
Kā vēja pūsma vakarā...*

*/L.Saliniece./
Skumju brīdī esam kopā un izsakām
visdziļāko līdzjūtību SANDRAS
DAZARTES ģimenei un tuviniekiem,
no viņas atvadoties.
Kurmāles pagasta pārvalde*

Šonakt nokrita simt zvaigznes.

*Šonakt rasa manos matos
sabēra visu mākoņu sapņus,
visu upju un ezeru ilgas
un apsedza man ap pleciem...*

*/D.Avotiņa./
Visdziļākā līdzjūtība SANDRAS
DAZARTES tuviniekiem, viņu mūžībā
pavadot.*

*Ē.Upenieka ģimenes ārsta prakses
kolēģi*

*Drīz upēm skaidru
ledu acīs tiks.*

*Kad gulbji aizlaizas,
tad trešā dienā snigs.*

*Bet grūtākās
mums būs šīs dienas trīs
bez gulbjiem un
bez sniega debesīs.*

*/I.Ziedonis/
Skumjās esam kopā un izsakām
visdziļāko līdzjūtību mūsu klases-
biedram Jurim Dazartam, ģimenei
un tuviniekiem, no SANDRAS pāragri
atvadoties.*

Vilgāles skolas klasesbiedri

*Mēs klusi paliekam šai krastā,
Vēji šalkos un mierinās mūs,
Bet tava vieta, kas bija šai dzīvī,
Vienmēr mūsu atmiņās būs.*

*/S.Kaldupe./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību SANDRAS
DAZARTES ģimenei un tuviniekiem,
viņu mūžībā pavadot.
Rozenbergu un Biržu ģimene*

*Var nemanot pienākt salna,
Kad ziedi kā sniegpārslas birst.
Nav sacīts, cik dzīve ir gara,
Tās pavediens pēkšņi var irt.*

*/M.Jansone./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību piederī-
gajiem, SANDRU DAZARTI mūžībā
pavadot.*

Atvaru mājas iedzīvotāji

*Kā negribas ticēt,
Ka cilvēks var tā –
No gaišas dienas aiziet mūžībā.*

*/Ā.Elksne./
Skumstam par mūsu ilggadējās,
izpalīdzīgās un laipnās feldšērītes
SANDRIŅAS aiziešanu mūžībā.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
tuviniekiem.*

Pacienti Ezerkalnos Vilgālē

*Pārtrūka dzīvības stīga,
Aplusa vārdi un balss.
Nakts iestājas bezgalīga,
Raudāja mākonis palss.*

*/L.Sāgameža-Nāgele./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Jurim
Dazartam, tuvu cilvēku zaudējot.*

SIA Mars kolektīvs

*Nav tādu vārdu, ar ko izsmelt bēdas
No sirdīm, kas sāpēs pielijušas.*

*/Ā.Elksne./
Jūtām līdzī Sintijai Strautiņai, mammīti
aizsaulē pavadot.*

PII Bitīte kolektīvs

*Vēl siltums paliks, paliks vēl aiz
tevis,
Un atmiņas kā maza saule degs.*

*/P.Priede./
Visdziļākā līdzjūtība mūsu mīļajai
audzinātājai Sintijai, māmiņu mūžībā
pavadot.
Bērnodārza Bitīte 10. grupiņa*

*Es nekā vairāk nesacīšu
Kā tikai vienu, proti –
Man tur debesīs ir viena kaija.
Kaijiņa. Balta ļoti.*

*/I.Ziedonis./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilmāram
Auziņam, mūsu mūžībā aizvadot.
SIA Gravas prim darbabiēdi*

*Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.*

*/O.Lisovska./
Izsakām līdzjūtību Ilmāram, mūsu
pāragri zaudējot.
Skaidrīte, Mirdza, Valērijs, Vītolds,
Dzintra*

*Ir pēdējais mūža cēliens beidzies,
Ar dērvju kāsi uz debesīm
steidzies.*

*/V.Kokle-Līviņa./
Skumju brīdī esam kopā ar Gintu un
pārējiem tuviniekiem, LIENU ŠĶIERI
aizsaulē pavadot.
Ginta darbabiēdi*

*Daudz ir Dieva dārzā ziedu,
Pacel acis: gaisma mirdz,
Tomēr skaistākais no visiem –
Mātes svētums, mātes sirds.*

*/V.Mora./
Izsakām visdziļāko līdzjūtību
Aigaram, Jānim, Jurim, māti zemes
klēpī guldot.
Sanitas krustmāte, krusttēvs*

*Es jau neaizeju,
Es vienmēr būšu putenī,
Bērzos un zvaigznēs.*

*/O.Vācietis./
Izsakām līdzjūtību Aigaram, māmiņu
mūžībā pavadot.
SIA A.A.Krams kolektīvs*

LAIKA PROGNOZE

Vēl šonedēļ silti, bet brāzmaini

No šodienas Skandināviju un vēlāk arī Baltijas valstis pārstaigās cikloni, nesot lietu, bet tuvāk brīvdienām, brāzmainam vējam iegriežoties no rietumiem, tam var pievienoties arī slapjš sniegs, pirmsdien prognozēja sinoptiķi.

Tomēr novembra otrajai pusei tādi laika apstākļi nav nekas neparasts. Sals uz dažām dienām atkāpsies, un izskatās, ka šī būs pēdējā nedēļa, kad gaisa temperatūra ir nedaudz virs klimatiskās normas. 18. un 19. novembrī prognozēti mainīgi laika apstākļi ar mēre-

nu vai stipru rieteni, kas brīžiem iegriežīsies no ziemeļu, brīžiem dienvidu puses, un ik pa laikam līs. Tāpēc tiem, kuri 18. novembrī ar svecēm izgaismos pagalmu, ielu, pagastu vai pilsētu, jāgādā, lai liesmiņas degtu droši. Nokrišņi turpināsies arī brīvdienās, kad daudzviet lietum pievienosies slapjš sniegs. Sākot ar svētdienu, pārsvarā Vidzemē un Latgalē, kur ziemīgi laika apstākļi parasti parādās vispirms, var izveidoties neliela sniega kārtā. Līdz astronomiskajai ziemai vēl mēnesis un dažas dienas, bet jau pēc 21. novembra

varētu būt gaidāms pirmais tās mēģinājums atnākt ar sniegu un aukstāku gaisu no Arktikas.

Vēl šonakt tuvu nullei sola tikai tālākajā valsts austrumu galā, Kurzemē būs ap +4 grādiem, dienā pie mums iesils līdz +7. Diezgan silta, bet mākoņaina solās būt piektdiena, un būs līdz +9 grādiem. Pēc tam temperatūra pazemināsies. Sestdien lietus mākoņi no Viduskurzemes aizvirzīsies un dažbrīd spīdēs saule. Būs mainīgs R/ZR vējš līdz 4 m/sek., brāzmās – virs 10 m/sek.

Daina Tāfelberga

VĀRDA DIENAS

No 21. līdz 28. novembrim

- 21. Zeltīte (343), Andis (3787)
- 22. Aldis (4365), Alfons (230), Aldris (6)
- 23. Zigrīda (1231), Zigrīda (22), Zigrīds (8)
- 24. Velta (3342), Velda (16)
- 25. Katrīna (4313), Trīne (21), Kate (1317), Kadrija (77), Katrīne (371)
- 26. Konrāds (48), Sebastians (239), Sebastijans (1)
- 27. Lauris (3545), Norberts (220)
- 28. Rīta (6356), Vita (3929), Olīta (793)

Populārākie: Aldis un Rīta.

Par godu tam uzdāvāta grāmata

Undīne Rautiņa, vadītājas vietniece Kuldīgas bērnudārzā *Bitīte*:

– Vārdu izvēlējas mamma, droši vien no kaut kā iedvesmojoties, jo mūsu ģimenē visiem ir interesanti, nedzirdēti vārdi. Man savējais ļoti patīk, jo tas ir neparasts un nav populārs. Ejot pa ielu, bieži negadās, ka pretī nāk vēl kāda Undīne. Vārdam par godu man pat ir uzdāvināta grāmata par ūdensmeitu Undīni. Tā man ir jau kopš bērnības. Jauki, ka vārdadienu varu svinēt valsts svētku nedēļā. Šad tad nācies dzirdēt, ka mani nosauc par Ingūnu, bet tad uzreiz zinu, ka piesauc mani, un esmu jau iemanījiesies uz šo vārdu atsaukties.

Laika gaitā esmu tikusi arī pie iesaukas, kas atvasināta no vārda, – Undžuks. **Amanda Gustovska, Undīnes Rautiņas arhīva foto**

FOTOREPORTĀŽA

Valsts svētku noskaņas Kuldīgā

Latvijas kontūra Pilsētas laukumā tumšajā laikā tiek izgaismota.

Visā Liepājas ielas garumā izlikti valsts karogi.

Interesanta ziedu kompozīcija Liepājas ielā rotā veikala *Estilo* durvis.

Restorāns *Jēkaba sēta* izceļas ar savu diženo priežu vitni.

Latvijas karogs mastā plīvo Rātslaukumā.

Lauras Vilertes teksts un foto

RECEPTES

Latvijas gadadienas galdam

Lai svinīgu dienu padarītu īpašāku, gribam galdā likt ko nebijušu. Latvijas svētkos tie var būt latviski ēdieni, kuros izmantotas mūsdienīgas sastāvdaļas.

Piemēram, tāda ir bukstiņbiezputra, kam pievienots siers un olīvas, vai grūbas, kas sajauktas ar blendētām bietēm un siera bumbām. Tā ēdienā var ienest arī karoga krāsas. Ar maltīti nevajag pārspīlēt – labāk atcerēties sen aizmirstas lietas, piemēram, ceptus ābolus, šoreiz ar rupjmaizes, medus un lazdu riekstu pildījumu.

Katrīna Spuleniece-Aišpure, uztura speciāliste

GRŪBAS AR BIETĒM UN SIERU

Vajadzēs: 1 kg grūbu, sviesta piciņu, buljonu, 250 ml baltvīna, 5 vārītas bietes, 1–2 tējķ. mārrutku, 3–4 ķiploka daiviņas, skābo krējumu, siera bumbas.

Kā pagatavot. Grūbas apmēram 6 h izmērcē ūdenī, tad notecina sietiņā. Pannā vai katlā izkausē sviestu un apgraudzē grūbas, pielej buljonu tā, lai grūbas tiek pārsegtas, vāra uz nelielas liesmas. Kad šķidrums sasūcies, pielej vīnu, izmaisa un turpina vārīt. Pēc vajadzības pievieno vēl buljonu, vāra, līdz grūbas mīkstas. Vārītas bietes sablendē ar ķiplokiem un mārrutkiem. Pieliek skābo krējumu. Biešu masu iemaisa siltās grūbās, kad tās ir gatavas. Putru pasniedz ar siera bumbām.

AR RUPJMAIZI UN RIEKSTIEM PILDĪTI ĀBOLI

Vajadzēs: 4 lielus ābolus, 1 šķēli rupjmaizes, 2 ēd.k. medus, ap desmit lazdu riekstu, putukrējumu vai saldējumu

Kā pagatavot. Ābolus nomazgā un nosusina, necaurdurot ar karoti vai nazi izņem sēdes. Rupjmaizi un lazdu riekstus sadrupina, sajauc ar medu. Maisījumu pilda izdobtajos ābolos. Liek uz cepamās pannas un cep 200 grādos 20–30 min. Pasniedz ar putukrējumu vai vaniļas saldējumu.

KONCERTZĀLE LATVIJA

Christian Schmitt

Vācu ērģelnieka Kristiana Šmita koncerts

21.11. 17:00

Biletes: BILEŠU PARĀZĪZE www.koncertzalelatvija.lv
 /Latvijahall /Latvijahall

LOGI UN DURVIS Rudens atlaides logiem līdz **23%** Akcija līdz 30.11.2021.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

Kuldīga, Vakara iela 15. www.montaznieksde.lv
 Tel. / fax 63323281, mob. 26179829 **MONTĀŽNIEKS DE**

SIA „STILLS”

PĒRK ZĀĢBAĻKUS
diametrā no 24cm.

Ozola:
 A. kl. no 210-330 eur/m³;
 1. šķ. no 180-230 eur/m³;
 2. šķ. no 120-140 eur/m³.

Oša:
 A. kl. no 150-210 eur/m³;
 1. šķ. no 100-150 eur/m³.

Tālr.: 29334955, 29463811.

„Kurzemnieku” decembrim var abonēt

Līdz 26. novembrim:

- » pastā,
- » pie pastniekiem,
- » redakcijā un www.abone.pasts.lv (ietaupot 1,50 eiro).

Laikraksta Kurzemnieks redakcija Klientus Klātienē apkāpo katru darbadienu no 9.00 līdz 12.00.